

Ο ΦΑΝΟΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΤΩ 1841

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ & ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΝ ΔΡΧ. 1.205.000.000
ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ (ΤΗ 30 ΙΟΥΝΙΟΥ 1939) . . . ΔΡΧ. 10.665.000.000

ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ
ΑΛΕΞ. Γ. ΚΟΡΙΖΗΣ

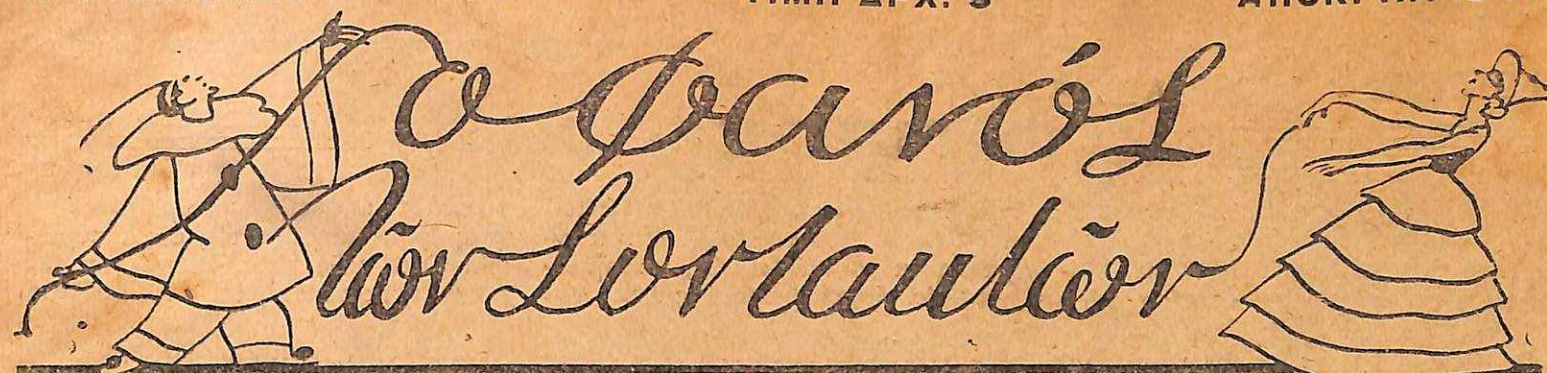
Η ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

δέχεται καταθέσεις πάσης φύσεως εἰς δραχμὰς,
ἀγοράζει καὶ πωλεῖ μετοχὰς καὶ ὁμολογίας
εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις Χρηματιστήριον διὰ
λογαριασμὸν τρίτων,
παρέχει δάνεια ἐπὶ ἐνεχύρῳ δημοσίων χρεω-
γράφων, μετοχῶν καὶ ὁμολογιῶν ἐταιριῶν,
δέχεται πρὸς φύλαξιν χρηματόγραφα
παντὸς εἵδους,
ἐκμισθοῖ χρηματοκιβώτια πρὸς φύλαξιν τίτλων
καὶ τιμαλφῶν ἀντικειμένων.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 8 ΜΑΡΤΙΟΥ

ΤΙΜΗ ΔΡΧ. 5

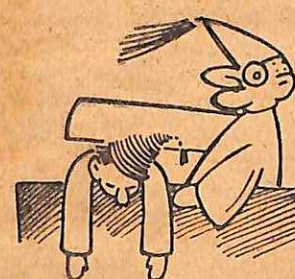
ΑΠΟΚΡΗΑ 1940

Αποκρηάτικα

Τοῦ κ. Δημ. Καμπούρογλου

Στὴν παληὰ Ἀθήνα

Οἱ μισ-
σκαράδες
ἐλέγοντο
τότε εἰδω-
λα. Ὑπῆρχε
δὲ καὶ κα-
κόλογον
ρυθμικὸν
προσφώνι-
μα τῶν παι-
διῶν, ὑποδεχομένων τὰ εἰδωλα:
«εἰδωλο κατσειδωλο... τὴ μουσοῦνα
σου καὶ τὴν πρόβια γούνα σου».
Τὰ κυρίως εἰδωλα ἦσαν ἀπ' αἰ-
ῶνων, ὥς φαίνεται, ἐμφανιζόμενα
ἀμετάβλητα: ὁ τ α ρ α μ α τ ᾶ ς
καὶ οἱ ξ ο α ν ᾶ δ ε ς.

Καὶ ἐνεφανίζετο μὲν, κατὰ τοὺς
τελευταίους ἰδίως χρόνους τῆς
Τουρκικῆς δυναστείας, καὶ ὁ ἀηδέ-
στατος ἄ ρ κ ο υ δ ᾶ ν θ ρ ω π ο ς,
ἀλλὰ δὲν ἤξιοτο ἐξαιρετικῆς προ-
σοχῆς. Ἐπίσης ἀνεφάνετο καὶ ἡ
χ ᾶ σ κ α. Αὐτὴ ἐπέζησε, μετονο-
μασθεῖσα ψαρᾶς. Ὑπῆρχε δὲ ἡ ἐ-
ξῆς διαφορά: τῶρα ὁ κρατῶν τὸ
ψαρευτικὸν καλὰ μὲν, εἰς τὴν ἄκρην
τοῦ νήματός του ἔχει, ὥς δόλωμα,
ἓνα σῦκο, ἐνῶ ὁ χάσκας εἶχεν ἓνα
ξεφλουδισμένον αὐγό. Τῶν δὲ τ α
ρ α μ α τ ῶ ν καὶ τῶν ξ ο α ν ῶ ν
ἡ σκηνοθεσία ἦτον ἡ ἐξῆς:

Ἐνας κουρελῆς, φορῶν δορὰν
ζώου καὶ κρατῶν μιὰ σκοῦπα μὲ τὸ
σκομπόξυλό της, ἔτρεχε σὰν μαι-
νόμενος μέσα ἀπ' τὰ στενοσόκακα,
τὰ σοκάκια, καὶ τίς ροῦγες, ἀκο-
λουθούμενος ἀπὸ ὅλα τὰ παιδιά
τῆς πόλεως, ποὺ προσπαθοῦσαν νὰ
τὸν πιάσουν. Τελευταῖον διήρχετο
βάδην τῶρα καὶ ἀπὸ τὴν π λ α
τ ῆ ς ρ ο ῦ γ α τοῦ Ἀλικόκκου,
τὴν ἀκμαίαν δηλαδὴ κατὰ τὴν
φραγκοκρατίαν «συνοικίαν» τῶν
Κόκκων καὶ τῶν Κάλκων. (Τῶν
πρώτων περιεσώθησαν ἐπιγραφικὰ
χαράγματα, ἐπισημότερος δὲ τοῦ
γένους του ὑπῆρξεν ὁ Φραγκίσκος,
εὐτυχῆς ν' ἀσχοληθῇ περὶ αὐτοῦ
ὁ Σοφοκλῆς Οἰκονόμου. Τῶν δὲ ἐ-
θνομαρτύρων καὶ ὁμολογητῶν
Κάλκων, ἐκ Μιλάνου ἀπ' αἰῶνων
ὁρμωμένων, ἡ οἰκογένεια διεκλα-
δίσθη καὶ μεταξὺ τῶν ἀρχοντικῶν
οἰκογενειῶν τοῦ Τόπου).

Τὰ ταράματα τῶρα δροσιζοῦνται
εἰς τὴν περίφημη θρύση τοῦ Ἀλι-
κόκκου. Ἀλίμονο! Σ' αὐτὴν κάποτε
ἓνας ἐρωτόπληκτος εἶδε τὴν πέρδι-
κα μὲ τὴν χρυσὴν φτεροῦγα ποὺ πη-
γαινε μὲ τὸ σταμνὶ τῆς νὰ γιομίσῃ
καὶ ἀστράψαν τὰ μάτια του ἀπὸ
τὴν λευκότητα τῶν ἀστραγάλων
τῆς, καὶ τότε τραγοῦδῃσε:

«Στοῦ Ἀλίκοκκου τὸ μαχαλᾶ καὶ
(τὴν πλατέα ροῦγα
ἐφάνηκε μιὰ πέρδικα μὲ τὴ χρυσὴν
(φτεροῦγα.
Ἄσπρο ποδάρη ποῦδα γὰρ στοῦ Ἀ-
(λίκοκκου τὴ θρύση,
καὶ θερμασία μ' ἔπιασε ὥστε ποὺ
(νὰ γιομίσῃ».

Τώρα, ἂν φαντασθοῦμε τὸν τα-
ραματᾶν περιβεβλημένον δορὰν
τράγου καὶ ἀντὶ σκοῦπας συνήθους
κρατοῦντα τὴν φτιαγμένην ἀπὸ
νάρθηκα, δηλαδὴ νεροκάλαμα, ἡ
Διονυσιακὴ προσέγγισις μὲ τὴν
ἀρχαιότητα εἶναι πλήρης.

Τὰ δὲ ξ ο α ν ᾶ ἦσαν ἐθλίνα
ὁμοιώματα, ἀνθρωποτεράτων, διὰ
τὰ ὁποῖα ὑπῆρχαν εἰδικοί κατα-
σκευασταί. Ἦτο δὲ τὸσον βαθιὰ
ριζωμένον τὸ Ἀποκρηάτικον αὐτὸ
ἔθιμον, ὥστε καὶ διαρκούντος τοῦ
Ἀγῶνος, ὅταν κατὰ τὸ ἔτος 1824
πρὸς τὴν λῆξιν του, οἱ Ἀθηναῖοι ἐ-
πίστεψαν ὅτι ἀνέτειλεν ἡ ἐλευθε-
ρία, μετεκλήθη ὁ γέρον Λεπτουρ-
γὸς Τρικαλιώτης, διαμένων τότε
εἰς τὴν Κούλουρη, διὰ τὴν κατα-
σκευὴν τῶν ξοάνων. Ἠκούσθη δὲ
καὶ πάλιν ἡ φωνὴ τῶν παιδιῶν,
«τρέξτε φανήκατε τὰ ξοάνα!».

Κάποτε εἶχαν συγκεντρωθῇ στὰς
Ἀθήνας πολλοὶ Περιοιηταί. Ἡ Ἀ-
πόκρηα ἐπλησίαζε, καὶ τότε ἀπὸ
τὸν διερμηνέα τῶν, εὐφροσύνατον
συνήθως ἀνθρώπων, ἐξήτησαν πη-
ροφορίας, πῶς διασκεδάζουν κατὰ
τὰς ἡμέρας αὐτὰς οἱ Ἕλληνες κά-
τοικοι, καὶ ἂν μασκαρεύονται. Ἐ-
πληροφορήθησαν δὲ ὅτι δὲν μασ-
καρεύονται, περιοριζόμενοι νὰ γε-
λοῦν μὲ τὰ τελοῦμενα εἰς τοὺς δρό-
μους καὶ νὰ διασκεδάζουν εἰς τὰ
σπίτια των, μὲ τὸν κύκλον τῶν συγ-

γενῶν καὶ τῶν φίλων των, νὰ χο-
ρεύουν δὲ κι' ὕλας, μὲ ἀμετάπτω-
τον εὐθυμίαν τῆς ἀκαμποῦς ψυχῆς
των, παρὰ τὰ ἐκάστοτε δεινὰ. Ἐπῆ-
ραν τότε οἱ Περιοιηταί σημειώσιν
καὶ τοῦ εἵδους τῶν χορῶν, ἀλλὰ
καὶ τῶν τραγουδιῶν. Βεβαίως δὲν
θα ἔλειπεν οὔτε τὸ προτρεπτικὸν
τῆς φροσύνης, ἀπ' τῆς μάνας τῆς,
νὰ παντρευτῇ, γιὰ νὰ θυγῇ κι' αὐτὴ
ἀπ' τὴν ἐννοια, οὔτε καὶ τὸ εἰρωνι-
κὸ τῆς γάτας των «ποῦχει τὰ μάτια
γαλανὰ καὶ τὴν οὐρὰ μακρέα».

—Τότε θὰ μασκαρευτοῦμε ἐμεῖς!
εἶπαν οἱ ξένοι.

Περιεσώθη δὲ καὶ ἡ σειρὰ τῶν ἐ-
πισκέψεων των ἐν πλήρει μασκα-
ρῶσυνῃ: εἰς τὸν Βοεβόδα, τὸν
Δισδάρη, τὸν Μουφτῆν, τὸν Ἀβ-
βᾶν τοῦ Λυσικρατείου, τὸν Μητρο-
πολίτην καὶ τοὺς Δημογέροντας
τοῦ χρόνου ἐκείνου, καὶ τέλος εἰς
τὸ σπῆτι τοῦ Προξένου Φωβέλ ποὺ
τάκκαμαν θάλασσα, μὴ λαθόντες
ὅτι οὔτε τὴν φιλαργυρίαν
του, οὔτε καὶ τὸ Μουσεῖον του, ποὺ
χοροπηδοῦσαν τὰ διάφορα ἀγαλ-
μάτια σὰν νὰ προσπαθοῦσαν νὰ λά-
θουν μέρος εἰς τὰ ὄργια τῶν ξένων.

Ἡ Βασιλεῖα τοῦ Ὁθωνος μᾶς ἔ-
φερε τὸ γ α ῖ τ α ν ᾶ κ ε καὶ τὰ
ρ ο π α λ α.

Ἡ Ἠπειρωτικὴ ὁμως ἰδιοφυῖα
κάποιου φῶρα τὴν δημοφιλεῖ Γ κ α
μ ἡ λ α.

Καὶ ἄκουσα κάποτε τὴν ἐξῆς ἀ-
φήγησιν γιὰ μιὰ γρηὰ τοῦ Ριζό-
καστρου:

Ἡ κερά - Πιστὴμη καθότανε στὸ
κατόφλι τῆς ἀνακούρκουδα, νὰ κά-
νῃ χάξι τὴ γκαμήλα. Ὅταν ἀεσφίνα
αὐτὴ κάνει μιὰ χάπ! καὶ μὲ τὰ
δόντια τῆς τῆς ἀρπάζει τὸ μαντήλι
τοῦ κεφαλοῦ τῆς.

Σηκώνεται ἑξαλλος ἡ γρηὰ καὶ
τρέχει μὲ ἀνοιχτὲς τίς ἀγκάλες
φωνάζοντας:

— Βί! τρομάρα γέμου! Ἐνὲ ἄ-
στερδε, δὸς μου λίγωρα τὸ τσεφα-
λογιουδοῖ μου, γιὰτὶ σὲ σουχαίνο-
μα. Τί μοῦ κάνεις τὴ γκαμήλα;
Σὲ γνώρικα. Εἶσαι ὁ Ἀργύρης ὁ
φούρναρης.

Δ. ΓΡ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥ

— Μά ν-
τ σ ι α πού
θ' ἀφῆση με-
μόρια! φώ-
ναζε κατεν-
θουσιασμένος
ὁ Κέκος ὁ
Λαγόρα ρ α ε
(καί σι ἡ
γλώσσα του
μ α ν τ σ ι α
ἔλεγε τή φάρ-
σα).

— Μωρέ,
μπράβο, Μίμη! φώναζε μέ τόν ἴδιο ἐνθου-
σιασμό κι' ὁ Μπαμπῆς ὁ Μπαρζός· καλὰ
τὴ σοφίστηκες!

— Ὁ Μίμης ὁ Δαργόνας καμάρωνε.
— Μὰ γιὰ συλλογισθῆτε, εἶπε· νὰ γυ-
ρίσῃ τὴ νύχτα στὸ σπίτι του καὶ νὰ μὴν
εἶδῃ πόρτα γιὰ νὰ μῆν! Ἀφαντὴ ἡ πόρ-
τα τοῦ σπιτιοῦ του! Νάξεραι πῶς θὰ τοῦ
φανῇ καὶ τί θὰ κάμῃ στὸ μεθύσι του;
Ἀλήθεια, ἦταν ἡ καλύτερη φάρσα ἀπ'
ὅσας εἶχε σοφιστῇ ὡς τότε ἡ μουρλοπαρέα
ἐκείνη — οἱ τρεῖς Ζακυνθῖνοι φίλοι, τὰ
ζιζάνια, οἱ «ξεκληρίες», ποὺ δὲν ἔδωσαν
παρὰ γιὰ νὰ κάνουν φάρσες, μ α ν-
τ σ ι ε ς, καὶ προπάντων τοῦ Γερολυ-
μᾶκη τοῦ Μπαλωμένου, ποὺ ἦταν τὸ
συχρότερο θῦμα τους.

Νὰ τὸ σπίτι του, ἐκεῖ — ἀντίκρου στὸ
μαγαζὶ τοῦ Κόπιτου — ἔνα ὀπλοπωλεῖο
ποὺ ἡ μουρλοπαρέα τὸ εἶχε κάνει λημέρι
της, γιὰτί κι' ὁ Κόπιτος φοφοῦσε γιὰ τέ-
τοια — ἦταν ἔνα σπίτι μικρὸ, ἀνάμε-
σα σὲ δυὸ μεγαλύτερα, μὲ δυὸ μόνο παρά-
θυρα στὴ φάτσα, καὶ μὲ μιὰ πόρτα στενὴ
καὶ χαμηλὴ. Τὶ εὐκόλα ποὺ θὰ χιτίζονταν!
Θάφταναν λίγα τοῦβλα καὶ λίγος πηλός.
Κι' ὁ δρόμος ἔχει τόσο περαστικούς, κι' ἡ
γειτονιά ἡσυχία, νοικοκυριστική, ποὺ τὸ
δράδυ μαζεῦονταν ἀπὸ τίς δέκα. Μόνο ὁ
Γερολυμᾶκης ὁ Μπαλωμένος ἦταν ξενύ-
χτης. Κουτσόπινα καὶ φλυαροῦσε σὲ μιὰ
ταβέρνα τοῦ Ἀμμου ὡς τὰ μεσάνυχτα,
ὡς τὴ μία. Κι' ἦταν νύχτα θαθεῖα γιὰ
τὴ γειτονιά του, ἔταν, λιγώτερο ἢ περισ-
σότερο μεθυσιμένος, ξενινοῦσε γιὰ τὸ σπι-
τι του. Ἀνοίγει μὲ κλειδί, χωρὶς νὰ ἔγ-
νησῃ τὴν κυρὰ - Κεθὴ, τὴν ἀδερφή του.
(Ἦταν χήρα, κι' ἄλλον ἀπ' αὐτὴν δὲν
εἶχε στὸ σπίτι ὁ Γερολυμᾶκης, τὸ γερον-
τοπαλλήκαρο). Κι' ἔπειτα νὰ κοιμηθῇ,
καμμιὰ φορὰ μισοξύμνητος.

— Ὁλ' αὐτὰ ἡ μουρλοπαρέα τὰ ἤξερε.
Καὶ πῆρε τὰ μέτρα της καλὰ γιὰ νὰ πε-
τύχῃ ἡ μ α ν τ σ ι α πού θάξινε με-
μόρια. Ἐκεῖ κοντὰ χιτίζονταν ἔνα σπίτι.
Ἐἴπαν τὸ στέγδι τους στὸν ἐργολάβου, ποὺ
γέλασε πολύ, καὶ τὸν παρακλίεσαν νὰ
τοὺς δανεῖσῃ, μὲ τὸ ἀζημίωτο, τὰ τοῦβλα,
τὸν πηλὸ καὶ τὸν ἀσβέστη ποὺ χρειά-
ζονταν, καθὼς κι' ἔνα χέιστη. Συμφωνή-
θηκαν καὶ προσταμιάθηκαν τὰ πάντα.
Καὶ τὸ φθινοπωρινότατο ἐκεῖνο θράδυ —
ἔκανε καὶ λίγο κρύο, ποὺ θ' ἀνάγκαιζε τὴ

γειτονιά νὰ μαζεῖται νωρίτερα — οἱ τρεῖς
φίλοι, κρυμμένοι στὸ μαγαζὶ τοῦ Κόπιτου,
παραμόνευαν ἀπὸ τὴ μισόκλειστη π α-
ρ ε θ ὕ ρ α.

Καὶ νά, κατὰ τίς ἐννά, ὁ κύρ - Γε-
ρολυμᾶκης, ἀπὸ δειπνήσε μὲ τὴν ἀδερφή
του, —μπρόσκολα καὶ μαρίδες— ξεκίνησε
γιὰ τὴν ταβέρνα.

— Νὰ μὴν ἀργήσῃς! τοῦ φώναζε ἀπὸ
τὸ κεφαλόσκαλο ἡ κυρὰ - Κεθὴ.

— Ἐγγοῖα σου, τῆς ἀποκρίθηκε ἀνοι-
γοντας τὴ πόρτα ὁ κύρ - Γερολυμᾶκης.
Ἀπόψε θὰ γυρίσω νωρίς.

Ὁ σύντομος αὐτὸς διάλογος ἀκουγόταν
κάθε δράδυ· ἀλλὰ κάθε δράδυ ὁ κύρ - Γε-
ρολυμᾶκης ἐγύριζε ἄργα. Ἦταν ἕνας ἀν-
θρωπάκος μὲ κωμικὸ μοῦτρο —μεγάλῃ
κόκκινῃ μύτῃ, γκριζὰ μπαμπετόνια, μι-
κρὰ γυαλιστερά μάτια καὶ μιὰ μαύρη
κρεατοεῖλιὰ στὸ μάγουλο— καὶ φοροῦσε
μπλε πλὰτὸ πανταλόνι, μαύρη ὀ ρ α
καὶ ε τ ὀ ν α καὶ ριχμένον ἀπλῶς στοὺς
ὀμους του, ἔνα γκριζὸ γ α μ π ἄ (μιν-
δύα) μακρὸ ὡς τὰ πόδια του. Τὰ πυκνὰ
καὶ μαύρα ἀκόμα μαλλιά του τὰ μισοσκέ-
παζε ἔνα μαῦρο βαλόνδινο σ κ α ν τ α-
λ ἔ τ ο (σκωτσέζικος σκούφος, συνηθι-
σμένος ἐκεῖνο τὸν καιρὸ στὴ Ζάκυνθο)
καὶ κρατοῦσε, κρεμασμένη στὸ μπράτσο
του, μιὰ μαγκουρίτσα ἀπὸ ξύλο ἑλιάς.
Ὅταν πῆγαινε στὴν ταβέρνα, περπατοῦ-
σε γοργὰ σὰ νὰ τὸν κυνηγοῦσαν ἀπεναν-
τίας, ἔταν γύριζε, μόλις ἔσερνε τὰ πόδια
του...

— Ἐ, καὶ νάξεραι τί σὲ περιμένει ἀ-
πόψε! εἶπαν καθὼς τὸν εἶδαν οἱ μ α ν-
τ σ ι α δ ὀ ρ ο ι.

Καὶ μόλις ἐκεῖνος ἔστριψε τὸ καντούνι
γιὰ νὰ δῇ στὸν Ἀμμο, πεταχτήκαν. Μα-
ζὶ τους κι' ὁ Κόπιτος.

Πῆγαν στὸ γκαπὶ τὰ δροῦν τὸ χέιστη,
ποὺ τὸς περιέμενε. Ἀρχισαν ἀμέσως νὰ
κουβαλοῦν τὰ ὀλικά ἀπέξω ἀπ' τὸ σπίτι
τοῦ Γερολυμᾶκη. Οἱ λιγιστοὶ διαβάτες δὲν
παραξενεύονταν θέβαινα, οὔτε ρωτοῦσαν.
Ὅσοις ἐκεῖνοι περιέμεναν ἀκόμα νὰ γίνῃ
ἡσυχία. Καὶ τότε ἔβαλαν χέρι στὴν κλει-
στὴ πόρτα.

Τὸ κατόφλι της, ποὺ δὲν ἔδειξε καθό-
λου στὸ δρόμο, εἶχε ἀκριβῶς τὸ πλάτος
ἐνὸς τοῦβλου. Καὶ τὸ μᾶκρος του ἦταν ἀ-
κριβῶς πέντε τοῦβλα στὴ γραμμὴ. Οὔτε
τόσο — δὲ δὲν ἔμενε ἄδειο. Ἀρχισαν νὰ
τοποθετοῦν τὰ τοῦβλα καὶ ν' ἀπλώνουν
πάνω τους τὸν πηλὸ μὲ τὸ μυστρί, ὅσο
πὺ γρήγορα κι' ἀθόρυβα μποροῦσαν. Σ'
ἔνα τραπέζι, ποὺ τὸ ἔδωσαν ἀπὸ τὸ μα-
γαζὶ, ἀνέθηκε ὁ χέιστης γιὰ νὰ τοποθετή-
σῃ καὶ τὰ τελευταῖα τοῦβλα ὡς τὸ ἀνώ-
φλι. Ὁλ' ἡ δυσκολία ἦταν νὰ στρωθῇ
μπροστά ὁ πηλός γιὰ νὰ γίνῃ ἔνα μὲ τὸν
τοῖχο. Ἀλλὰ τὸ μυστρί δούλεψε καλὰ.
Ἐπειτα ἄρχισε νὰ δουλεύῃ ἡ δοῦρτσα.
Στὸν ἀσβέστη ἐρρίξαν καὶ χῶμα, ἀκόμα
καὶ λιγὰν φοῖμο, γιὰ νὰ γίνῃ μαυρεῖα-
ρὸς ὅπως ἦταν κι' ὁ ἄλλος τοῖχος τῆς φά-
τσας, παλῆς καὶ λερωμένος. Κι' ἡ ἐργα-

σία σὲ μιὰ ὥρα τελείωσε, χωρὶς νὰ πάρῃ
εἶδῃσι κανέναν ἀπὸ τὴν κοιμισμένη γειτο-
νιά. Μόνο κάποιος ἀπὸ γειτονιά ἄλλη,
περνώντας, στάθηκε λίγο νὰ ἰδῇ τί ἔκα-
ναν οἱ «χτίστες» τέτοια ὥρα, καὶ παρα-
ξενεύτηκε.

— Γιατί, γυιέ μου, χιτίζετε τὴν πόρτα;
ρώτησε.

— Γιατί δὲν εἶνε καλὰ ἐδῶ, τοῦ ἀπο-
κρίθηκε ὁ Μίμης θ' ἀνοίξουμε πάρα πέρα
ἄλλῃ.

Τὸ πίστεψε ὁ κουτὸς - Ζακυνθῖνός κι'
ἀπομακρύνθηκε ἱκανοποιημένος. Γέλια
ποὺ ἔκαμαν πίσω του οἱ μ α ν τ σ ι α-
δ ὀ ρ ο ι!

— Προκαταβολὴ ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ θὰ
κάμουμε ὕστερα, εἶπε ὁ Κέκος.

Κι' ἐμπασαν τὸ τραπέζι, ὁ χτίστης
κουβάλησε στὸ γκαπὶ τὰ ὀλικά ποὺ πε-
ρίσεψαν καὶ τὰ σύνεργα —πᾶστρα ὁ
δρόμος— κι' ἐκεῖνοι κρύφτηκαν πάλι στὸ
μαγαζὶ, νὰ παρακολουθήσουν πρῶτα τὸ
στέγνωμα τοῦ φρέσκου τοῖχου.

Δὲν ἄργησε μὲ τὸ ξερὸ βορειοανατολὶ ποὺ
φυσούσε.

— Περιφῆμα! φώναζε ὁ Μίμης. Κα-
θόλου δὲν ξεχωρίζει, ἀλήθεια; Μωρέ, κι'
ἀπιστος νὰ γύριζε ὁ Γερολυμᾶκης, θάταν
ἀδύνατο νὰ καταλάβῃ πῶς τοῦχτισαν τὴν
πόρτα!

Καὶ κάθισαν πίσω ἀπὸ τὴ μισόκλειστη
π α ρ ε θ ὕ ρ α, νὰ περιμένουν τὸ θῦ-
μα τους.

— Ὁλὴ αὐτὴ τὴν ὥρα, στὴν ταβέρνα τοῦ
Ἀμμου, ὁ κύρ - Γερολυμᾶκης ὁ Μπαλω-
μένος κουτσόπινα καὶ κουδέντιαζε μὲ δυὸ-
τρεῖς μπικηρίδες καὶ ξενύχτηδες σὰν κι'
αὐτόν. Οὔτε ὑποψία οὔτε προαίσθημα
εἶχε, κι' ἦταν φαιδρὸς ὅπως πάντα. Ἀ-
ξαφνα σηκώθηκε καὶ κουκουλώθηκε μὲ
τὸ γαμπὰ του.

— Ὁρα εἶνε, εἶπε, πάω. Ἦ ἀδερφή
μου μοῦ εἶπε νὰ μὴν ἀργήσω ἀπόψε πολύ.

Αὐτὸ ἦταν στερεότυπο. Τὸ ἔλεγε κάθε
δράδυ ἔτσι ὥρα κι' ἂν θυμῶταν νὰ σηκω-
θῇ γιὰ νὰ γυρίσῃ στὸ σπίτι του. Ἐκεῖνο
τὸ δράδυ ἦταν δώδεκα περασμένες. Ὅταν
δῆλκε στὸ δρόμο, ξεκουκουλώθηκε λίγο
γιατί ὁ καιρὸς εἶχε γλυκάνει. Καὶ μὲ
ἀργὸ μὰ σταθερὸ βῆμα —δὲν εἶχε παρα-
πιλ— ἔστριψε τὸ πρῶτο καντούνι ποὺ ἀ-
πάντησε, κι' ἀπὸ ἐκεῖ μπῆκε στὸ καντούνι
τοῦ σπιτιοῦ του.

Ἐβαλε τὸ χέρι στὴν τσέπη του κι'
ἐπιασε τὸ κλειδί του, προχωρώντας μη-
χανικὰ ὡς νὰ ἰδῇ τὴν πόρτα του καὶ νὰ
τὴν ἀνοίξῃ. Ἀλλὰ πόρτα δὲν ἔβλεπε καὶ
προχωροῦσε. Χωρὶς νὰ τὸ καταλάβῃ,
προσπέρασε τὸ σπίτι του καὶ μηχανικὰ
πάντα, ἐξακολουθοῦσε νὰ προχωρῇ. Κά-
ποτε ἀνανόηθηκε: τὸ καντούνι κόντευε
νὰ τελειώσῃ καὶ τὴν πόρτα του δὲν τὴν
εἶχε ἰδεῖ ἀκόμα. Στάθηκε, γύρισε καὶ
κοίταξε. Μπᾶ! νὰ ἐκεῖ — πέρα τὸ σπιτάκι
του ἀνάμεσα στὰ δυὸ μεγάλα. Τοῦ φάνη-
κε ἄστετο καὶ χαμογέλασε: «τόσο μεθυ-

σιμένος εἶμαι;...». Καὶ ξεκίνησε πρὸς τὰ
πίσω, περπατώντας λίγο πὺ γρήγορα, κι'
ἔχει πὰ μηχανικὰ, μὰ προσέχοντας μὴ
φτάσῃ πάλι στὸ σπίτι του καὶ τὸ ξεπε-
ράσῃ...

Πηλίσιασε. Νὰ ἡ πόρτα τοῦ Μένεγου,
νὰ ἡ πόρτα τοῦ Ναυλερη. Ἦ ἄλλη ἦταν
ἡ δική του. Ἀλλὰ... πῶναι τῇ; Πόρτα
τίποτα! Κοίταξε ψηλὰ μὴν ἔκανε πάλι
κανένα λάθος. Ὅχι, ἦταν ἀκριβῶς ἀπέξω
ἀπὸ τὸ σπίτι του. Νὰ τὰ δυὸ του παρά-
θυρα μὲ τὰ κλειστὰ παντζούρια... Κάτω
ἀπ' τὸ πρῶτο ἔπρεπε νὰ εἶνε ἡ πόρτα. Μὰ
ὁ Γερολυμᾶκης δὲν ἔβλεπε παρὰ τοῖχο.
Πῶς αὐτό; Ὅχι τόσο μεθυσιμένος εἶμαι;
συλλογίστηκε. Καὶ στὴ μεγάλη του ἀμη-
χανία, δὲν βρῆκε ἄλλη λύσι, παρὰ νὰ
χτυπήσῃ τὴν πόρτα τοῦ Ναυλερη. Μὴν
ἦταν ἡ δική του, καὶ στὸ μεθύσι του τοῦ
φαίνονταν πῶς ἦταν ἡ διπλανή;

— Ντοῦκ! ντοῦκ! ντοῦκ! ἀντήχησε
στὴ σιγαλὰ ὁ μπαταδοῦρος.

Πέρασε κάμποση ὥρα ὡς ν' ἀνοίξῃ ἀπὸ
πάνω ἔνα παράθυρο. Μιὰ γυναῖκα ρώ-
τησε:

— Ποῖος εἶναι;
— Ἐγώ! ἀνοίξέ μου, Κεθὴ.
— Μπᾶ! ὁ κύρ - Γερολυμᾶκης! ἔκαμε
ἀπὸ μέσα της ἡ γυναῖκα.
Καὶ δυνατώτερα:
— Ἐκαμες λάθος, κύρ - Γερολυμᾶκη
μου! Ἦ ἄλλη πόρτα, νὰ σὲ χαρῶ...
— Ὁ! ὦ! σκουζάτε!...
— Τίποτα!

Τὸ παράθυρο ἔκλεισε κι' ἡ γυναῖκα
συλλογίστηκε: «Ὁ κακόμοιρος, σκνίπα
εἶνε πάλι στὸ μεθύσι...».

Ὁ Γερολυμᾶκης ἀπέμεινε ἀποσβολο-
μένος. Πρῶτη φορὰ τοῦ τύχαινε νὰ εἶνε
τόσο μεθυσιμένος καὶ νὰ μὴν τὸ καταλα-
βαίνει. Μάγια τοῦ εἶχαν κάνει!... Στάθη-
κε κάμποση ὥρα, σὰ νὰ περίμενε ἡ νὰ
λυθοῦν τὰ μάγια ἢ νὰ τοῦ περάσῃ τὸ πολὺ
μεθύσι, καὶ νὰ μποροῦν νὰ ἰδῇ τὴν ἄ-
φαντὴ πόρτα του... Μιὰ στιγμὴ τοῦ ἦρθε
νὰ χτυπήσῃ καὶ τὴν ἄλλη, ἀπὸ ἄλλο
μέρος τοῦ σπιτιοῦ του. Μ' αὐτὴ ἦταν μιὰ
πελώρια πόρτα, καταιεσις τοῦ μεγάλου
γειτονικοῦ σπιτιοῦ, ποὺ δὲν μποροῦσε
ποτέ — τὸ ἔβλεπε καλὰ — νὰ εἶνε ἡ δική
του. Θὰ πάθαινε τὰ ἴδια. Κι' ἐξακολού-
θησε νὰ περιμένῃ. Ἀλλὰ κάποτε ἔχασε

τὴν ὑπομονή. Καὶ μὲ μιὰ καινούργια
ἐμπνευσι, ἄρχισε νὰ φωνάζῃ μ' ὅλη του
τὴ δύναμι:

— Κεθὴ!... Κεθὴ!... Κεθὴ!...

Ἀπ' τίς φωνὲς ἀντήχησε ὅλ' ἡ γειτο-
νιά. Τίς ἀκουσε, φαίνεται, κι' ἡ Κεθὴ,
ποὺ δὲν κοιμῶταν ποτὲ θαρεῖα. Καὶ σὲ
λίγο τὸ παράθυρο, πάνω ἀπ' τὴν ἀφαντὴ
πόρτα, ἀνοίξε:

— Καλὲ σύ φωνάζεις, Γερολυμᾶκη;
— Ναί, ἀδερφή... Κάμε μου τὴ χάρι,
κατέβα μιὰ στιγμὴ νὰ μ' ἀνοίξῃς.
— Μὰ δὲν ἔχεις κλειδί, χριστιανέ μου;
— Τόχασα, καυμένη... Ὅχι μὴν πεσε
ἀπὸ τὴν τσέπη.
— Καλὰ, στάσου...

Ὁ Γερολυμᾶκης καταχάρηκε. «Νὰ μὴν
τὸ σκεφτῶ ἀπὸ τὴν ἀρχή, συλλογίζεταν.
Ἐτοῦτη - δὲ, ποὺ δὲν εἶνε μεθυσιμένη,
θὰ βρῇ ἀπὸ μέσα τὴν πόρτα καὶ θὰ μ' ἀ-
νοίξῃ...». Καὶ περίμενε νὰ ἰδῇ τὸ θαῦ-
μα... γιὰτί θαῦμα βέβαια θάταν νὰ χαθῇ
τὴν ὥρα ὁ τοῖχος κάτω ἀπ' τὸ παράθυρο, καὶ
νὰ φανῇ στὴ θέσι του μιὰ πόρτα ἀνοιχτή!

Καὶ νά, ἀκούει τὰ θήματα τῆς Κεθὴς
ποὺ κατεβαίνει τὴ σκάλα... Ἀκούει ἀμυ-
δρὰ καὶ τὸ κλειδί —τὸ δικό της κλειδί—
ποὺ ξεκλειδώνει ἀπὸ μέσα τὴν πόρτα...
Μὰ ἔπειτα τίποτα, ἡσυχία. Οὔτε τοῖχος
νὰ χάνεται, οὔτε πόρτα νὰ φαίνεται.

Ὁ Γερολυμᾶκης ἀνυπομονεῖ.

— Ἐ! ἔσφονίζεις. Τί κάνεις; Γιατί
δὲν ἀνοίγεις;

— Δὲ μπορῶ! Ἀκούγεται ἀπὸ μέσα
ἡ φωνὴ τῆς Κεθὴς. Τὸ πορτόφυλλο εἶναι
σφηνωμένο!

— Σφηνωμένο; Βάλε δύναμι, καυμένη,
τράβα το!

— Αὐτὸ κάνω...

Λίγες στιγμὲς ἀγωνίας. Κι' ἔπειτα...
φωνές, ἔσφονηται τῆς Κεθὴς ἀπὸ μέσα:

— Ὁ συμφορά! Ὁ, μεγάλη συμφο-
ρά!... μὰ χτίσανε τὴν πόρτα!...
— Τί; φωνάζει κι' ὁ Γερολυμᾶκης.
Μὰς χτίσανε τὴν πόρτα; Δὲν εἶσαι καλὰ!
— Ναί, σοῦ λέω! Ἀνοίξα τὸ πορτό-
φυλλο, μὰ δὲ βλέπω παρὰ τοῦβουλα καὶ
λάσπη!

Κι' ἄξαφνα, στὸ σκοτισμένο μυαλὸ τοῦ
Γερολυμᾶκη ἔγινε φῶς. Ὁ, δὲν ἦταν κα-
θόλου μεθυσιμένος! Ὅσο ἔλειπε στὴν τα-

βέρνα, ἐκεῖνες οἱ «ξεκληρίες» ποὺ τὸν
ἐσταύρωναν πάντα, τοῦ χτίσανε τὴν πόρ-
τα! Νὰ ὁ τοῖχος φρεσκοχρισμένος, ὕψος,
τὸν ἔβλεπε τώρα καλὰ... Κι' ἡ Κεθὴ ἀπὸ
μέσα τοῦ φώναζε:

— Στάσου νὰ γκρεμίσω τὰ τοῦβλα!
Τραβήξου ἀπὸ μπροστὰ μὴν πέσουν ἀνά-
νου σου καὶ σὲ χερσέσου!... Τὸ νεῦ σου!...
Θὰ σπρώξω!...

Ἦ Κεθὴ ἦταν χεροδύναμη γυναῖκα.
Ἀκούμπησε τίς παλάμες της στὸ φράγμα
τῆς πόρτας, ἔσπρωξε δυνατὰ, καὶ τὰ τοῦ-
βλα, ποὺ δὲν εἶχαν κολλήσει ἀκόμα, σω-
ριάσθηκαν, μισὰ μέσα καὶ μισὰ σὺ δρόμο.
Ἀλλὰ μόλις ἔπαψε ὁ πάταγος τοῦ γκρε-
μίσματος, ἀκούσθηκαν ἀπ' ἀντίκρου γέλια,
μὰ καὶ γέλια, λές καὶ γελοῦσαν διαδό-
λοι!... Ἐκπληγτός, ὁ Γερολυμᾶκης γύ-
ρισε πρὸς αὐτά: Ἐδῶσαν ἀπ' τὸ μαγαζὶ
τοῦ Κόπιτου, τὸ λημέρι τῶν σταυρωτή-
δων του. Ἐτρεξε μὲ θυμὸ στὴ μισόκλει-
στη παρεθύρα, καὶ κραδαινώντας τὴ
μαγκουρίτσα του ἄρχισε νὰ βρίζῃ:

— Μωρές, ξεκληρίες, ἰνφάνηδες, μα-
σκαράδες, ἐκεῖ - μέσα ἦσαστε κρυμμένοι.
Τὴν πόρτα, μωρές, σφιστήκατε νὰ μοῦ
γτίσετε, γιὰ νὰ γελάσετε; Μπᾶ, ποὺ νὰ
μὴ σὰς εὐρῇ ὁ χρόνος!... Ὁδ, νὰ χαθῇτε,
τέρματα τῆς φύσεως καὶ τῆς κοινωνίας!

— Ἀς! τοὺς τώρα! δὲν τοὺς ξέρετε;
Ἐλα μέσα! φώναζε κι' ἡ Κεθὴ ἀπὸ τὴν
πόρτα, φοβούμενη μὴ γίνῃ ἄσχημος καυ-
γάς.

Μὰ τὰ γέλια διπλασιάσθηκαν.
Κάποιος ἔσπρωξε καὶ τὸ φύλλο τῆς πα-
ρεθύρας. Καὶ μέσα στὸ μαγαζὶ, στὸ φῶς
τῆς λάμπας, ὁ Γερολυμᾶκης εἶδε τὸ Λα-
γόρα, τὸ Μπαρζό, τὸ Δαργόναι καὶ τὸν
Κόπιτο νὰ κολιδοῦνται. Ποτέ στὴ ζωὴ
τους, μὲ τίς τόσες τοὺς φάρσες, δὲν θὰ
ἔκαμαν τόσα γέλια. Καὶ, παράξενον πράγ-
μα, ἡ μεγάλη αὐτὴ εὐθυμία ἐπηρεάσε καὶ
τὸν Γερολυμᾶκη τὸν ἴδιο. Ὁ θυμὸς του ἔ-
πασε, οἱ βροσιές του σταμάτησαν. Κι' ἄλ-
λάζοντας τόνο —μόνο ποὺ δὲν γελοῦσε—
τοὺς φώναζε:

— Ἀς εἶνε, χαλεῖα σας! Ἐτοῦτο
τοῦλάχιστον ἦταν ἔξυπνο.

ΓΡΗΓ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν

ΜΑΣΚΑΡΑΔΕΣ

Ο ΜΑΣΤΡΟΓΙΑΝΝΗΣ

Ὁ μαστρογιάννης ποὺ τοῦ ἀρέσει τὸ κρασί.
Σὰν ἦρθαν τοῦ καρναβαλίου ἡ τρέλλες,
Μιὰ φορεσιά ἐφόρεσε χρυσή
Κι' ἔνα καπέλλο μὲ φτερά καὶ μὲ κορδέλλες.

Κι' ἦπτε τὸ θράδυ ἐκεῖνο στὴν ταβέρνα
Ὅσο δὲν εἶχε πῆ ποτέ του στὴ ζωὴ
Κολύμπησε μέσ' στὸ κρασί σὰν νάταν στέρνα
Κι' ἔτσι τὸν θρήκανε σκασμένο τὸ πρωί.

Καὶ τὸν ἐθάσαν μασκαρά γιὰ νὰ γλεντήσουν
Τὸ φουκαρὰ τὸ μαστρογιάννη.
Ἄλλοι γίνονται μασκαράδες γιὰ νὰ ζήσουν
Κι' αὐτὸς ἔγινε μασκαράς γιὰ νὰ πεθάνῃ...
ΑΘΗΝΑΙΟΣ

ΜΑΣΚΑ

τέλλα το κάτω μέρος του προσώπου, που δόται υψωνόταν για να φθάσει το ποτήρι στα χείλη, άφηνε ελεύθερα ένα νόστιμο πηγούνι και ένα στόμα, που το ρούζ δεν του εξημίωνε καθόλου τη φυσική του φρεσκάδα και δεν παρεμόρφωνε την έντονη και φουσκωτή περισπωμένη του.

Η κυρία φορούσε κρινολίνο, περούκα με μπούκλες, που καθώς έπεφταν και άνεσηντο στους γυμνούς ώμους της έκαναν να γλιστρούν άπάνω τους τα φάσα είχε ντεκολτέ γενναίο, κρινώδη χέρια που έβγαίναν μέσα από τις δαντέλλες και έαγχιτλα από εκείνα που δημιουργεί η καλλιεργούμενη φύσις για να κάνει να τὰ χάνουν οι ζωγράφοι που επιχειρούν να τὰ εδώσουν στο φυσικό τους.

Άλλα ήταν κι άλλες ώμορφες μέσα στη σάλλα. Πλήθος Αφροδίτες μέσα στα λεπτὰ φορέματα, κεφάλια και κορμωστασιές. Ήρας, σώματα φρέσκα που τους έ-

χει δώσει η σύγχρονη ζωή με την τάση του αθλητισμού, και με το ελαφρύ ντύσιμο, αρμονική πλαστικότητα, ανάερα θελκτικά πλάσματα, στόματα για να πίνουν από αυτά την άθανασία οι διψασμένοι και για να κάνουν να διψούν και οι περισσότερο πωμένοι, ντεκολτέ γενναιότερα από εκείνα της κυρίας με τη μάσκα, άλλες που θύμιζαν ρωμαντικά πορτραίτα, δόγισσες, Ισπανιόλες μέσα από το καπνοκοπήριο της Κάριμεν, μαρκήσιες με άσημένιες περρούκες.

Τί είχε λοιπόν περισσότερο εκείνη η κυρία που τραβόυσε όλα τα βλέμματα και είχε γίνει ο μαγνήτης της σάλλας; Τη μάσκα. Τη λησμονημένη από τα σύγχρονα καρναβάλια μάσκα. Τό καταργημένο στον καιρό μας μυστήριο της κυρίας που πάει σε μία συγκέντρωση και φεύγει άγνωστη. Αυτό ήταν που έκανε το στόμα της ρόδινη σφραγίδα επιθυμητού μυστικού, αυτό έδινε στο ντεκολτέ της μία φόρμα πιο τελειωμένη, αυτό προκαλούσε, αυτό διηγείρε, αυτό δημιουργούσε γύρω της τον πυρετό.

Χωρίς την μάσκα θα ήταν μία γνωστή κυρία, μία ανάμεσα στις άλλες, ίσως όχι η άραιότερη από όλες, μία γυναίκα. Με τη μάσκα έγινε η περιέργεια και—για μερικούς γιατί όχι;—ο πόθος της βρωδίας. Είχε τη γνώση της διεγερτικής δυνάμεως του μυστηρίου, η έφόρεσε τη μάσκα γιατί είχε άλλους λόγους να περάσει άγνωστη; Τό γεγονός είναι ότι χάρις στη μάσκα υπήρξε κάτι εξαιρετικό μέσα σ' ένα δολοκλήρο πλήθος γυναικών. Ήταν σάν η ανάθλισις μιας εποχής που η γυναίκα αισθανόταν την ανάγκη να κρύβη κάτι από τον έαυτό της, είτε από

ντροπή, είτε για να προκαλή περισσότερο τό ενδιαφέρον. Γιατί η άποψις της ντροπής είναι, από πολλούς τουλάχιστον σήμερα, πράγμα συζητήσιμο. Δεν ξέρω σε ποιά χώρα του εσωτερικού της Αφρικής, οι μαύρες που κυκλοφορούν κάθε μέρα ανάμεσα στους άνδρες γυμνές, όταν πηγαίνουν σε μία γιορτή, για να θρουν σύζυγο ή φίλο, φορούν κάτι. Αυτό προσελκύει τους μαύρους. Άλλά μόνο στην Αφρική; Ένα γυμνό γυναικείο πόδι δεν λείει σχεδόν τίποτε. Με την κάλτσα και τη διαφάνειά της γίνεται πειρασμός. Αυτό τον πειρασμό του θελκτικού άγνωστου τον δημιουργούσε στα παλγά καρναβάλια η μάσκα. Είναι ανθρώπινο, είναι μέσα στους νόμους που διέπουν τις σχέσεις των δύο φύλων, να έχη ο άνδρας τη διάθεσι της κατακτήσεως. Να προχωρή στο σκοπό του καταβάλλων τὰς αντίστασεις. Να θέλη να κερδίση χαρές, που μόλις τις μαντεύει. Την αντίστασι αυτή την παρουσιάζει η μάσκα. Δημιουργεί μυστικό έκ του μη όντος, αφού η κυρία αποκαλύπτει πολλά άλλα που δά έπρεπε να είναι σκεπασμένα. Τό πράγμα καταντά κωμικό, όταν θρεθί εκείνος που θ' άρχισή την πολιορκία και όταν η κυρία προσπαθή να παραστήση τό άπρόσιτο φρούριο, ενώ πράγματι περιμένει τόν κατακτητή. Συμβαίνει μάλιστα πολύ συχνά και οι δύο να παίζουν στα σοβαρά τέτοιους ρόλους και δεν αντιλαμβάνονται ότι ήταν πρόσωπα κωμωδίας, παρά μόνον στο τέλος, όταν ο πυρετός θα έχη περάσει. Άλλά τότε η φύσις που τὰ κληνοθετεί όλ' αυτά έχει φθάσει στο σκοπό της.

Δ. Α. ΚΟΚΚΙΝΟΣ

ΤΟ ΔΡΑΜΑ ΤΗΣ ΝΤΟΥΔΑΠΑΣ

ΠΕΡΑΣΜΕΝΑ ΜΕΓΑΛΕΙΑ

Π Ρ Ο Σ Ω Π Α

ΤΟ ΦΡΑΚΟ
ΤΟ ΓΙΛΕΚΟ
ΤΟ ΨΗΛΟ ΚΑΠΕΛΛΟ

ΕΝΑ ΖΕΥΓΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΙΩΝ
ΤΟ ΠΑΝΤΑΛΟΝΙ

ΣΚΗΝΗ Α'.

ΤΟ ΦΡΑΚΟ (με ύφος θλιβερό και κυττάζοντας τις ζάρες του):

— Πάν κι' οι επίσημοι χοροί που μας έπροσκαλούσαν. Και μας εκάναν ρεβεράνς και μας έπροσκυνοῦσαν. Τώρα καπνός, κονιορτός και σιωπή και σκόνη. Και επί τέλους... μόνοι!

ΤΟ ΓΙΛΕΚΟ (εις μελοδραματικόν τόνον):
— Φεῦ! Δεν θ' άκούσω πειά παλμούς ύπουργικής (καρδίας)

Είς ώραν ξεχειλίσματος θρασυής φιλοπατρίας. Και άσμα πατριωτικόν, εις φά... δέ τονωμένο «Τό γελεκάκι που φορείς, έγω σόχω ραμμένο». Και εις επίσημους χορούς

Θά είμαστε μέσ' στους σορούς. Καμμία στήλη κοσμική δεν θα μας διακρίνη. Μας έφαγε η ναφθαλινη.

ΤΟ ΠΑΝΤΑΛΟΝΙ (κρεμασμένο από άπελπισία):

— Έσπευδα εις έσπερίδας έν τῷ μέσω φρακοφόρων. Να διακριθῶ

Τώρα τρώγομαι άμειλίκτως, άπ' την σκόνη και (τόν σκόρον.)
Και έλπις φεῦ! δεν υπάρχει, για να μπαλωθῶ...

ΤΟ ΨΗΛΟ ΚΑΠΕΛΛΟ: — «Όταν χοροεσπερίδος έπλησίαζεν ήμέρα

Ή καρδιά μου έχτυπούσε τικι-τάκ. Τώρα σκάζω ζουλιγμένο μέσ' σ' αυτή την κα- (πελλιέρα)

Κι' έχω παραγίνει κλακ...

ΤΟ ΖΕΥΓΟΣ ΤΩΝ ΥΠΟΔΗΜΑΤΩΝ (με ύφος θύθυμον):

— Έμένα με φορούσε ένα χονδρό ποδάρι. Γιαυτό δεν υποφέρω που ζω μέσ' στο έρμαρι. Αίώνια και πάντα ποδάρια έκυτοῦσα. Και περιφρονημένο στη λάσπη έπατοῦσα. Ταπεινώσιν τοιαύτην κανείς δεν υποφέρει.

ΤΟ ΦΡΑΚΟ.— Και τώρα;

ΤΟ ΖΕΥΓΟΣ (με υπερηφάνειαν):
— Ο άφέντης με πήρε εις τό χέρι!!

Α Ὑ λ α ί α

ΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΠΑΛΑΟΥ ΚΑΙΡΟΥ

ΤΟ ΠΑΘΗΜΑ ΤΟΥ ΝΤΙΡΙΚΟΥ

Τόν παλαιότερο καιρό τό δημοτικό θέατρο Άθηνών δεν ήταν μονάχα άσυλο των μουσών και των φίλων του κόμματος. Είχαν την στέγη των και μερικοί ζωγράφοι, έστω και κοντά στον οὐρανό, δηλαδή στα διαμερίσματα του τελευταίου πατώματος. Ο δήμαρχος άγαπούσε τους καλλιτέχνες και χωρίς πληρωμή τους είχε παραχωρήσει τό σχετικό χώρο για να εργάζονται, κι' έτσι άνέεοδα είχαν τό άτελιέ των. Ήταν ή εποχή της... φασουλάδας και του μπουεμισμού.

Ένας από τους νέους ζωγράφους άρρώστησε και ο δήμαρχος τουδωσε ένα συστατικό γράμμα να πάη να περάση τό καλοκαίρι του στο Μενίδι, ως φιλοξενούμενος του κουμπάρου του Παπα - Θανάση. Ο παπάς τόν έδέχθη με μεγάλη προθυμία, και έκτός από τις εύλογίες του, του παρεχώρησε ένα δωμάτιο και ταχτικά τόν καλούσε στα γεύματά του. Πέρασε ένα καλοκαίρι ζωη και κόπτα, κυριολεκτικά, γιατί τά πουλερικά, με την εύλογία και των δύο, έφούσκωναν την κοιλιά του παπα και του ζωγράφου.

Έπρεπε και ο καλλιτέχνης ν' άποδείξη την ευγνωμοσύνη του, και πρὸς τό τέλος του καλοκαιριού άρχισε να φτιάχν τό πορτραίτο του εύλογημένου. Ο παπάς καμάρωνε μπροστά στο τελάρο του ζωγράφου και έβλεπε τόν έαυτό του ολοζώνταν. Μά για την κακή του τύχη έπιασαν τά πρωτοβρόγια ναρίς, και ο ζωγράφος άναγκάστηκε να γυρίση στην πρωτεύουσα, χωρίς ν' άποτελειώση τό πορτραίτο. Τό πήρε μαζί του με την υπόσχεσι ότι θα τό έπεξεργασθί στο άτελιέ του, και θα τό στείλῃ με πρώτη ευκαιρία.

Μά περνούσε ο καιρός και η ευκαιρία είχε κάμει φτερά. Ο ζωγραφικός πίνακας έμενε στην μπάντα, πεταμένος σε μία άκρη, με τόν Παπα-Θανάση σε στάσι ικετευτική. Και τό χειρότερο πήρε την θέσι του ο άρχισάσης της άγοράς, ο περίφημος Ντιρίκος. Να πὸς έγινε αυτό τό καλλιτεχνικό θαῦμα. Ο δήμαρχος, για να υποστηρίξη τόν ζωγράφο, του σύστησε τόν κομματικό του φίλο Ντιρίκο, να του κάμῃ τό πορτραίτο. Ήταν ένας άνδρας που τόν τρώαζε ή αγορά. Κοντός, χονδρός, μελαχρινός, με μεγάλα άστραφτερά μάτια, με μουστάκι λεβέντικο, με μαλλιά κατσαρά, λαδωμένα, με δαχτυλίδια στα χέρια, με καδένα ώρολογιού στολισμένη με άσημένιες... νεκροκεφαλές, συντροφευμένες πάντα με δυό μπουλντόκ, ο φόθος και ο τρόμος εκείνων που θά τολμούσαν να στραβοκυττάσουν τόν Ντιρίκο.

Ανέθηκε τις σκάλες του δημοτικού θεάτρου, πήγε στο άτελιέ του ζωγράφου, και πήρε την θέσι του... παπα! Ο καλλιτέχνης μας, για να εξοικονομήση τό μουσαμά, πέρασε ένα χρώμα άμφιθόλου ποιότητος άπάνω στον παπα, τόν έξηφάνισε, και άρχισε να ζωγραφίζει τόν Ντιρίκο. Ποζάρισε δυό - τρεις φορές, κι' έμεινε κι' αυτός στο τέλος για την σχετική έπεξεργασία.

Και θα τελείωνε άν δεν έπαρουσιάζετο μία νέα ευκαιρία στο ζωγράφο, να πάρη μερικά έκποστάρικα—ή τέχνη τότε δεν είχε και μεγάλες απαιτήσεις—από ένα νεόπλουτο της Αιγύπτου, ο όποιος είχε παντρευτή μία κόρη τών Άθηνών. Τόν είχε γυρίσει τυχαία στο σπίτι ενός φίλου του, και από κουβέντα σε κουβέντα έφθασαν στην συμφωνία να κάμῃ τό πορτραίτο της γυναικας με τις πολλές χιλιάδες.

Έπέπρωτο και ο Ντιρίκος να εξαφανισθί όπως και ο παπας. Ένα πατάλεμμα με διάφορα χρώματα έσκέπασε τόν άρχισάση και στη θέσι του πήρε πόζα

ή κόρη τών Άθηνών. Ήταν μία ώμορφή συναρπαστική, και αυτή τη φορά ο ζωγράφος έτελείωσε τό έργο του, γιατί υπελόγιζε να φτιάση άργότερα και τόν σύζυγο.

Η εικόνα της κυρίας Φέρμπε, αυτό ήταν τό έπώνυμο του συζύγου, έστόλιζε την μεγάλη αίθουσα και όλοι την εκαμάρωναν. Για την κακή όμως τύχη του ζωγράφου έφθασε ή μοιραία στιγμή ν' άποκαλυφθί τό μυστήριο της συντροφιάς του παπα, του Ντιρίκου και της ωραίας κυρίας. Ήταν μεγαλοδόμαδο και ή υπηρέτρια καθάριζε τό σπίτι. Έβαλε μία σκάλα, και με ένα πανί άρχισε να ξεσκονίζει και να σκουπίζει την εικόνα. Άξαφνα, βλέπει να ξεπετιέται ένα δόλοαυρο μουστάκι, επάνω από τά ροδοκόκκινα χείλη της κυρίας.

Τρόμαξε τό καυμένο τό κορίτσι, φοβήθηκε ότι κάποιος έδρυκολάκισε, έβαλε τις φωνες, και άναστάωσε τό σπίτι. Ένα μουστάκι στο πρόσωπο της κυρίας ήταν κάτι τό σατανικό και έκπληκτικό. Έτρεξαν όλοι, και μόλις αντίκρυσαν τό θέαμα έκαμαν τόν σταυρό των, και άρχισαν να ύβρίζουν τόν ζωγράφο. Χωρίς άργοπορία, πήγε ο σύζυγος και τόν θρήκε, του έπετα καθέκαστα, εκείνος έκαμε πὸς άπορούσε γι' αυτή την μεταμόρφωσι, και στο τέλος εδήλωσεν ότι πρέπει και μόνος του να εξετάση την εικόνα.

Όταν θρέθηκε μπροστά στην... άντρογυναικα, είπε στην υπηρέτρια να του διηγηθί τι συνέβη και ξεπετάχτηκε τό μουστάκι. Και τότε έγινε άναπαράστασις του έγκλήματος. Ανέθηκε στη σκάλα τό κορίτσι, και όταν έβαλε τό χέρι για να ξανασκουπίση την εικόνα, ο ζωγράφος φοβήθηκε τό μεγαλείτερο σκάνδαλο και με μία θροντερή φωνή είπε: «Μή, γιατί θά β γ η ό πα πα ς !!».

Τό επεισόδιο αυτό θα σταματοῦσε ως έδῶ με τις εξηγήσεις που έδωσε ο ζωγράφος, άν τό πάθημα του Ντιρίκου δεν έφθανε εις τά γραφεία της «Ακροπόλεως» του Βλάση Γαβριηλίδη. Μόλις έάκουσε ο μεγαλόκαρδος εκείνος δημοσιογράφος, έσπασε στα γέλια, έδωσε έντολή να περιγράψουν την ιστορία της τριπροσωπίας του ζωγραφικού πίνακα, και συγχρόνως διέταξε τόν τότε νεαρό καλλιτέχνη Γαλάνη να πάη στην αγορά και με τρόπο να κάμῃ τό σκίτσο του Ντιρίκου, για να δημοσιευθί την άλλη μέρα ανάμεσα στο κείμενο της κωμωδίας.

Ο Γαλάνης πήγε στην αγορά, και με την δικαιολογία ότι θα αγοράση κρέας έπιασε κουβέντα με τόν Ντιρίκο, του μίλησε για τά άραία του μαλλιά και τά μπουλντόκ, τόν έβαλε καλά - καλά στην έντύπωσί του, και σάν εξαγυρίσε στα γραφεία της έφημερίδος τόν έσκιτσάρησε περίφημα. Την άλλη μέρα ή ιστορία του παπα, του Ντιρίκου και της κυρίας, έγινε γνωστή σε όλο τόν κόσμο.

Και όλοι έγέλασαν, έκτός του Ντιρίκου, ο όποιος άπλίσθη με δυό... τσεκούρια, παρέλασε τά μπουλντόκ και έξεστράτευσεν έναντίον του ζωγράφου, για να τόν κάμῃ... κιμά. Τά άστεία είχαν τελειώσει, γιατί ο Ντιρίκος είχε γίνει καταγελαστός και ζητούσε να έκδικηθί.

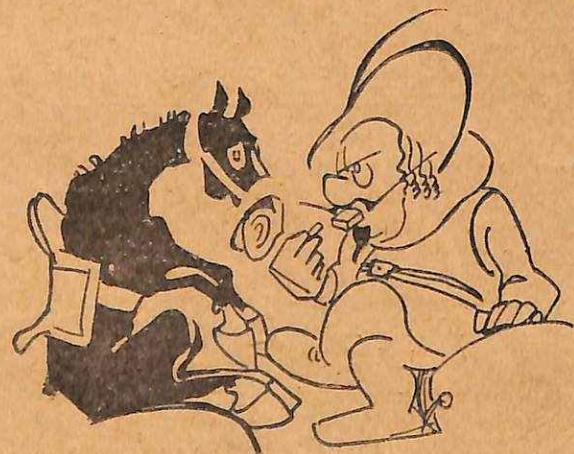
Μάταια όμως, γιατί έν τῷ μεταξύ ο ζωγράφος μπήκε σ' ένα θαπόρι κι' έφυγε για τό έξωτερικό. Αν ο παπας του έδωσε άφειση άμαρτιών, ο Ντιρίκος όμως ήταν άμειλικτος. Και πέθανε με τό μαράζι του παλληκαρά που τόν εεγέλασε ένας ζωγράφος και τόν έγειλοποίησε με τόν χειρότερο τρόπο.

MIX. ΡΟΔΑΣ

Ο ΥΠ' ΑΡΙΘΜΟΝ 1 ΚΙΝΔΥΝΟΣ

ΜΕΡΟΣ Α'

Ήτο Μάιος τοῦ ἔτους 1940. Ὁ ἀναγνώστης θὰ ἀπορήσῃ πῶς ἦτο Μάιος τοῦ τρέχοντος ἔτους, ἀφοῦ ἀκόμη εὐρισκόμεθα εἰς τὸν Μάρτιον. Ἐνα ἔτος ὅταν τρέχῃ συμπαρασύρει καὶ τοὺς μῆνας καὶ τοὺς ἀναγκάζει νὰ τρέχουν. Οὕτω λοιπὸν παρασυρθεὶς κατέφθασε τρέχων καὶ πρὸ τῆς ὥρας τοῦ καὶ ὁ Μάιος τοῦ 1940. Ἡ ἡμέρα ἦ νύξ — ἂν ἦτο ἡμέρα ἦ νύξ δὲν ἐνδιαφέρει τὸν ἀναγνώστην — ἦτο ὠραία. Εἰς τὸν οὐρανὸν ἔλαμπεν ὁ ἥλιος καὶ εἰς μικρὰν ἀπ' αὐτοῦ ἀπόστασιν ἐμεῖδία ἡ σελήνη. Αἶφνης ἤνοιξεν ἡ θύρα τῆς ἐπαύλεως καὶ εἰς δούξ με στολὴν ἐξήλθεν, ἵππευσε μέλανα θυμοειδῆ ἵπ-

Καὶ ἄρχισε νὰ καπνίζει

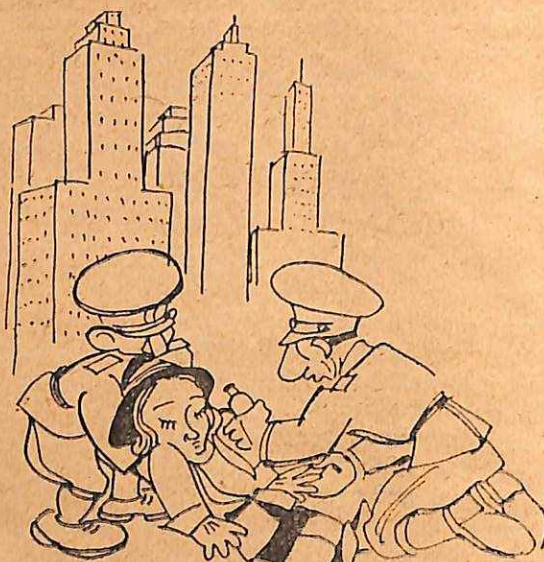
πον καὶ διηυθύνθη πρὸς τὸν σταθμὸν τοῦ σιδηροδρόμου Πελοποννήσου, ὅπου πολλοὶ ἀνέμενον διὰ νὰ ἀναχωρήσουν, ἄλλοι διὰ τὴν Κόρινθον ἢ τὰ Μέγαρα καὶ ἄλλοι διὰ τὰς Πάτρας. Ἐπλησίασε εἰς τὴν θυρίδα τῶν εἰσιτηρίων, ἐξήγαγεν ἓν πεντηκοντάδραχμον καὶ εἶπε εἰς τὸν ὑπάλληλον:

— Ἐνα εἰσιτήριον πρώτης θέσεως σὺς παρακαλῶ διὰ τὰ Μέγαρα... τῶν Συντακτῶν.

Ἐπῆρε τὸ εἰσιτήριον, ἀνῆλθε πάλιν ἐπὶ τοῦ θυμοειδοῦς ἵππου τοῦ καὶ εἰσῆλθεν ἔφιππος εἰς τὴν πρώτην θέσιν. Ἀφοῦ ἐκάθησε μετὰ τοῦ ἵππου τοῦ εἰς ἓν κάθισμα, ἐξήγαγεν ἓνα χρυσοῦν ἀναπτήρα, τὸν ὅποιον ἔθεσεν εἰς τὸ στόμα τοῦ. Κατόπιν τὸν ἀναψε δι' ἑνὸς Αἰγυπτιικοῦ σιγαρέττου καὶ ἄρχισε νὰ καπνίζει. Ἡ βροχὴ ἐξηκολούθει νὰ πίπτῃ ραγδαία, τὸ δὲ σκότος εἰς τὴν ὁδὸν Σταδίου μόλις ἐπέτρεπεν εἰς τὸν διαβάτην νὰ διακρίνῃ τὰ φῶτα τῶν ἡλεκτρικῶν φανῶν τὰ τρέμοντα ἐκ τοῦ ψύχους.

— Κακοῦργε! ἠκούσθη αἴφνης μία φωνή. Καὶ ἓν ἄτομον φέρον προσωπίδα — ἦτο ἡ τελευταία νύξ τῶν Ἀποκρέω, ὡς εἵπομεν ἀνωτέρω — καὶ σεῖον πελωρίαν μάχαιραν ἐρρίφθη κατὰ τοῦ δαυκός. Ἡ σύζυγος τοῦ δαυκός, ἡ ὁποία ἀπουσίαζεν εἰς Ἀμερικήν, μόλις εἶδε τὴν μάχαιραν ἀφῆκε κρουγὴν καὶ ἔπεσε λιπόθυμος. Δύο ἀστυφύλακες, οἱ ὁποῖοι εὐρίσκοντο εἰς τὴν ὁδὸν Λυκαθητοῦ, ἔτρεξαν ἀμέσως εἰς Νέαν Ὑόρκην διὰ νὰ ἀνεγείρουν ἐκ τοῦ ἐδάφους τὴν δούκισσαν.

Εἰς πυροβολισμὸς ἠκούσθη καὶ μία σαμπρέλλα αὐτοκινήτου, ἡ ὁποία ἔσκασε ἀπ' τὸ κακὸ τῆς, ἔπεσε νεκρά. Εἰς διαβάτης ἠθέλησε νὰ σπεύσῃ πρὸς αὐτήν. Ἀλλ' ἐνεκα τοῦ πυκνοῦ σκότους δὲν εὕρισκε τὴν «διάβαιον τῶν πεζῶν». Ἐν τῇ ἀμηχανίᾳ τοῦ, ἀπέσπασε μερικὰ καρφιά ἀπὸ τὰ ἐξέχοντα τοιαῦτα εἰς τὰ παλαιὰ

Γιὰ ν' ἀνεγείρουν ἐκ τοῦ ἐδάφους τὴν Δούκισσαν.

ὀχήματα τῆς Πάουερ, τὰ ἐκάρφωσεν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καὶ κατασκευάσας οὕτω ἐκ τοῦ προχείρου μίαν «διάβαιον», ἐπέρασεν εἰς τὸ ἀπέναντι πεζοδρόμιον.

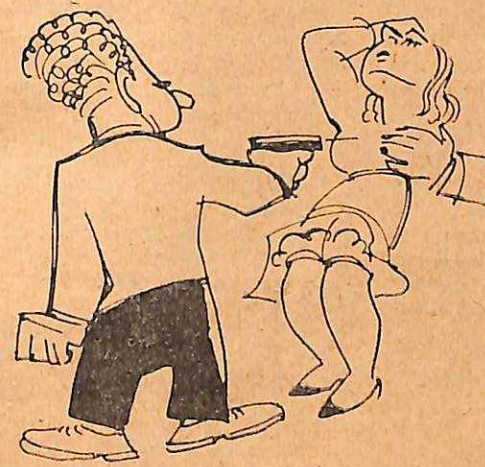
Τὰ ἐκάρφωσεν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

Ἐν τῷ μεταξύ ἡ βροχὴ εἶχε παύσει, ἀλλ' ἡ καταιγὶς ἐμαίνετο. Ἐνεκα τούτου ἡ συγκοινωνία εἶχε διακοπῇ. Ἀλλ' ὀρμητικοὶ χείμαρροι σχηματισθέντες ἐκ τῶν ὑδάτων παρέσυρον τοὺς διαβάτας καὶ τοὺς μετέφερον εἰς τὰς οἰκίας των.

Καὶ τοὺς μετέφερον εἰς τὰς οἰκίας των.

— Μὲ ἀγαπᾷς; Ἠρώτησεν αἰφνιδίως ἡ ὠραία κόρη τὸν ἱππότην.
— Σὲ λατρεύω, ἀπήντησεν ἐκεῖνος.
— Δὲν μ' ἄρκει νὰ μοῦ τὴς πῇς μιὰ φορά, εἶπεν ἐκεῖνη, πέστο μου δυό, τρεῖς, ἔξη φορές.
Ὁ νέος τότε ἐξήγαγε περιστροφὸν καὶ ἐπυροβόλησεν ἐξάκις κατὰ τῆς φύλης τοῦ....

Καὶ ἐπυροβόλησεν ἐξάκις.

ΜΕΡΟΣ Β'

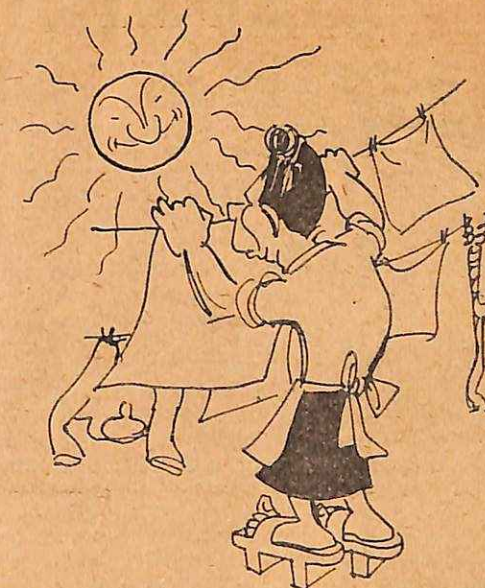
Γλυκεῖα πρωῒα εἰς τὸ δάσος τοῦ Σαντυγύ. Ὁ ἄρ ἔπιθύριζεν εἰς τὸ οὖς τῶν φύλλων ἐρωτικὰς ἐκμυστηρεύσεις. Ἀλλ' ἡ ἀνοιξὶς δὲν ἤρχετο. Ἐνα ρόδον κατέβαλεν ἀπεγνωσμένην προσπάθειαν διὰ νὰ ἀνοίξῃ, ἀλλὰ δὲν τὸ κατάρθωνε. Ἐζητήθη τότε εἰς διαρρήκτης, ἀλλὰ δὲν εὐρέθη. Καὶ τὸ ρόδον ἔμεινε κλειστόν.... Ἀλλὰ τί ἀπέγινεν ἡ μικρὰ θυγάτηρ τοῦ κηπουροῦ Μαρία; Δὲν ἐξηφανίσθη, ὡς διεδόθη. Ἐκάθητο εἰς ἓνα κάθισμα τοῦ κήπου καὶ ἔρραβε. Καὶ πότε - πότε ἀφίνουσα τὸ ράφιμο ἐπρόσεχε εἰς τὸ Ave Maria τοῦ Γκουνῶ πού ἤρχετο ἀπὸ τὸ ραδιόφωνον. Πλήρης συγκινήσεως ἡ ψυχὴ τῆς ἀθῶας κόρης ἀνῆρχετο πρὸς τὸν οὐρανόν. Καὶ ἐπανελάμβανεν τὴν πρώτην στροφήν: Ρ Ἀ Θ Ε Μ α ρ ί α... Καὶ πάλιν ἔρραβε.

Rave..... Maria.

Περὶ τὴν δειλὴν ἡ μικρὰ μαρκησία Ζαφέ, ἄλλοτε Ζαφειρούλα, συνοδευομένη καὶ ἀπὸ τρία λυκόσκυλα, ἐξήλθεν ἀπὸ τὴν ὀπισθίαν θύραν τῆς ἐπαύλεως διὰ νὰ μεταβῇ εἰς περίπατον. Ἐφερε κομπὴν τουαλέταν ἀπὸ κρέμ μαροκέν καὶ πέδιλα, ἀπὸ τὸ ἔμπροσθεν μέρος τῶν ὁποίων ἐξήρχοντο γυμνοὶ τρεῖς δάκτυλοι τοῦ ποδός. Τοιαῦτα πέδιλα ἔφερε καὶ ἡ μαμὰ τῆς Ζαφέ ὅταν παρέθετε τέιον, τὸ ὅποιον ἄπλωνε εἰς τὸν ἥλιον.

Ἡ δεσποινὶς Ζαφέ ἐκτὸς ἀπὸ τὰ πέδιλα ἔφερε καὶ ὑπερμοντέρνον πῖλον σὲ σχῆμα γλάστρας με ἐξωτικά

Ὅμοια ἐφοροῦσε καὶ ἡ μαμὰ, ὅταν παρέθετε τέιον προλονζὲ εἰς τὸν... ἥλιον.

ἄνθη. Ἀφοῦ ἐβάδισεν ὀλίγον, ἐκάθησεν εἰς ἓνα πάγκον, ὅπου τὰ ἄνθη τοῦ καπέλλου τῆς ἀνεμίσχθησαν μετὰ τὰ ἄνθη τῶν ἄλλων γλαστρῶν. Τὸ τί συνέβη ὁ ἀναγνώστης βλέπει εἰς τὴν εἰκόνα.

Ἀλλ' ἂς ἀφήσωμεν τὴν μικρὰν μαρκησίαν, διὰ νὰ παρακολουθήσωμεν τὸ δράμα τῶν δυο ἀδελφῶν. Ὡς εἶδομεν, μετὰ τὴν ἀρπαγὴν τῆς περιουσίας τοῦ Λέοντος Ὁμπρέ, ὁ Πέτρος μείνας μόνος ἐπεδόθη εἰς τὰς ψυχικὰς ἐρεῦνας. Ἐρευνήσας δὲ πολλάκις τὰ θυλάκια αὐτοῦ, εὗρε ψυχρὰ χειρόγραφα διὰ τὸν «Φανόν», καὶ πολὺ ὀλίγον ἀξιοθρήνητον πνεῦμα.

Ἦτο ἡ ὀγδόη ὥρα τῆς πρωῒας, ὅταν τὸ ὥρολόγιον τῆς Μητροπόλεως ἐσήμανε μεσονύκτιον. Ἦτο ὥρολόγιον ἰσχυρογνώμον.

Ὁ πτωχὸς Πέτρος, ὁ ὁποῖος ἦτο ἄνθρωπος με ἀδαμάντινον χαρακτήρα, με χρυσοῦν καρδίαν καὶ λίαν εὐσεβὴς, διὰ νὰ μὴ ἀσεβήσῃ πρὸς τὰ Θεῖα ἐπίστευσεν εἰς τὸ ὥρολόγιον τῆς ἐκκλησίας καὶ μολονότι ἦτο πρωῒα ἐπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ διὰ νὰ κοιμηθῇ. Δύο λωποδύται ἀντιληφθέντες ὅτι ὁ Πέτρος ἔφερε μετ' ἐαυτοῦ ἓνα ἀδαμάντινον χαρακτήρα καὶ μίαν καρδίαν χρυσοῦν τὸν ἠκολούθησαν κατὰ πόδας...

Ἡ νύξ ἦτο σκοτεινὴ, ὁ οὐρανὸς πλήρης νεφῶν καὶ ἡ χιών ἐπιπτε πυκνὴ εἰς ὅλας τὰς σελίδας τοῦ «Φανού».

(Ἡ συνέχεια εἰς τὸ ἐπόμενο)

ΔΙΧΩΣ ΚΑΜΠΟΥΡΑΝ

Θά είχα τώρα σεβαστήν καμπουράν και κοιλί τσαν. 'Αλλά δέν έχω, διότι τας έπρόλαθεν έν τή γενέσει των και τας ίσπεδωσαν δ μακαρίτης Βλάσιος Γαβριηλίδης. Τί τά θέλετε, ήτο άφθαστος διορθωτής πάσης φύσεως καμπουράν ό θυελλώδης έκείνος άνθρωπος, που άνετάρραξε την φάσαν της ελληνικής σκέψεως.

Πολύ νέος ακόμη, κατεπαγην εις την ταξιαρχίαν των καρεκλοκενταύρων. "Εγίνα και έγω δημόσιος υπάλληλος και συγχρόνως έσπουδαζα την ευρύτατου μέλλοντος Νομικήν επιστήμην, με το δίπλωμα της οποίας θά έκαμνα άναπαυτικώτεραν και σταθερωτέραν την σκληράν και άσταθην καρέκλαν του δημοσίου γραφείου. Καθισμένος επί δέκα και πλέον ώρας εις την καρέκλαν, που είχε πλέον γίνει τμήμα της υπάρξεώς μου, σκυμμένος μπροστά εις ένα μεγάλο σανιδωτάπεζο, από αυτά που άπλώνουν φύλλα οι ζαχαροπλάσται, και έχων εις τον σβέρκον μου προϊστάμενον και παραπροϊσταμένους, ήσανόμην, ότι κάτι νέον άνέκυπτεν από την ραχιν μου. "Εφερα συχνά έως εκεί το χέρι μου και έβόλευα τον όλον έν ογκούμενον και πυργούμενον λοφίσκον, επί του οποίου θά έπεκολλάτο, άσφαλός, μίαν ήμέραν ή ύπουργική εύαρέσκεια "διά τας μακράς και πολυτίμους υπηρεσίας, άς προσήνεγκον..."

"Ετσι σκυμμένος και γράφων "έν ήμικλάστω", "διαπέμπων έσωκλείστως", διατασσόμενος από αούστηρόν προϊστάμενον και αούστηροτάτους παραπροϊσταμένους, άπειλούμενος από τούς κοιματάρχας, λαμβάνων 90 δραχμές (83.25 καθαρές) τον μήνα και κυφορών επί της ράχέως μου το νέον μέλος της σωματικής μου ύποστάσεως, κατάρθωνά και νά "έπιστέλλω" εις την "Εσπερινήν" και την "Κυριακάτικην "Ακρόπολιν". Τι έγραφα; "Ότι ήμπορεί νά γράψη ένας νέος, που άρχισε νά καμπουριάζη, που έδέχετο διαταγάς προϊσταμένων, άναφοράς πολιτών και άπειλάς κομματαρχών, και έβλεπε τας στοιχειωδεστέρας άπολαύσεις της ζωής σαν πολύχρωμες πεταλούδες, που έπτερυγίζαν εις άφθάστους ούρανοούς. "Αλλά και διατί έγραφα; Από έσωτερικήν άνάγκην; "Ωθούμενος από κάποιαν όρθοπεδικήν Μοίραν, που έννοούσε νά καταστρέψη την καμπούραν μου; Δέν ξέρω... "Όπωσδήποτε έγραφα, μεταξύ των ήμικλάστων έγγραφών και των αούστηράν διαταγών, εις την "Εσπερινήν" και την "Κυριακάτικην "Ακρόπολιν". Και έγραφα φεΐ! ένυπογράφως. "Ενα δειλινό ήλθε στο γραφείο μου ά μοναδικός τηλεγραφικός διανομείς της ένδόξου γενετήρας μου, κρατών ένα τηλεγράφημα.

— Δέ μ'έλες, Βράνιαν σε λένε ή Μπράνιαν;

— Γιατί με ρωτάς; — Έδω λέει Στάμον Βράνιαν κι έγω σί ξέρω Μπράνιαν.

— Δικό μου είνε, είπα και άρπαξα το τηλεγράφημα από τά χέρια του. "Ητο το πρώτο τηλεγράφημα που έλάμβανα. Το άνοιξα με τρεμούσας χείρας και έδιάβασα.

Στάμον Βράνιαν
Μεσολόγγιον

"Ελθετε τάχιστα "Αθήνας

Γαβριηλίδης
Θαμπώσαν τά μάτια μου. Τινάχτηκα. Ποτέ δέν έκατάλαθα τόσο βαρύν τον επί της ράχέως μου άνακύπτοντα λοφίσκον. Ξανακάθησα στην καρέκλα μου. Το ξαναδιάβασα: "Ελθετε τάχιστα "Αθήνας" "...Τάχιστα!". Παραμέρισα τά παλιόχαρτα, που έσωριάζοντο έμπρός μου, άπλωσα κάτω το τηλεγράφημα, το ίσασα με την δεξιάν παλάμην μου και το ξαναδιάβασα προσεκτικά... Ελ-θε-τε τά-χι-στα "Α-θή-νας... Γα-βρι-η-λί-δης... και πάλιν τά-χι-στα "Α-θή-νας... "Όταν έβγήκα από το γραφείον, θραδάκι πλέον, έτρώπως σ' ένα καφενεδάκι, άγκυλιάστηκα κάπου, έβγαλα προφυλακτικά το τηλεγράφημα και το ξαναδιάβασα. Τη νύχτα στο σπίτι μου το ξαναδιάβασα κρυφά. Το πρωί πάλι. Στο γραφείο το έδιάβασα κάθε μισή ώρα. Το έδιάβασα και έπερίμενα. Έπερίμενα το τέλος του άτελευτήτου εκείνου μηνός δια νά εισπράξω τις 83 δραχμές και 25 λεπτά.

Μόλις τις έπέρα, άπέσπασα από κεί που έζερετε την καρέκλα και την άναποδογύρισα, έπέταξα την πανεπιστημιακήν περγαμνήν, άφησα γεια στο σπίτι μου και ήλθα στην "Αθήνα. Κρατών σφιχτά το τηλεγράφημα μέσα στην τσέπη μου, προσπαθών νά κρύψω την συγκίνησίν μου και νά χαλαρώσω τά δεσμά της έπαρχιακής συστολής, ένεφανίσθην εις τά γραφεία της "Ακροπόλεως.

— Τι θέλεις; μ' έρώτησε σκαιώς κάποιον ψηλό παλληκάρι με μικρό μουστάκι, που έκάθητο εις τον διάδρομον.

— Τόν κύριο διευθυντή! τον άπήντησα σοβαρώς.

— Δηλαδή; Ποιον κύριο διευθυντή;

— Τόν κύριον Γαβριηλίδη!

— Τόν κύριο Γαβριηλίδη!; είπε τονίζων τις λέξεις και κοιτάζοντάς με περιέργως.

— Μάλιστα! Τόν κύριον Γαβριηλίδη. Με έκάλεισε τηλεγραφικώς δια κάποιαν ύπόθεσιν.

— Περίμενε... Πώς σε λένε;

Του είπα το όνομά μου και έπερίμενα. Σε λίγο έπανήλθε και με τόνον όλιγώτερον σκαιόν μου είπε: "Περάστε εκεί...".

"Επροχώρησα με θήμα σημειωτών εις το δωμάτιον, που μου έδειξε. "Ο Γαβριηλίδης! "Ορθός πίσω από το ψηλό γραφείο του, έθυτενής, με άνεμισμένα τά ξανθοκόκκινα μαλλιά του, με έκοίταξε μέσα από τά χονδρά γυαλιά του όπως το λεοντάρι τον παντικό.

— Τί θέλετε;

— Θέλω... είπα κομπιασμένος... δηλαδή μ' έκάλεσάτε με αυτό το τηλεγράφημα. Του το έδειξα.

— "Ααα... είσθε ό Βράνιανς!... Γράφετε πολύ καλά... Δυστυχώς δέν ύπάρχει έργασια...

— Τι;... τί είπατε;

— Δέν ακούσατε;

— "Ακουσα... "Αλλά... "Ωστε πρέπει νά ξαναγυρίσω στο Μεσολόγγι;...

— "Α, όχι δά!... Χαίρετενινν... "Επήρα το κουδουνιστόν "χαίρετενινν" και έφυγα. Στάθηκα αρκετή ώρα κάτω από τά γραφεία της "Ακροπόλεως" κι έσκεπτόμουν: Νά ξαναγυρίσω πάλι στην καρέκλα μου; "Α, όχι δά! μου άπαντούσαν ή φωνή του Γαβριηλίδη. Κι άν πάω, θά την ξαναβρώ στη θέσι της; Πώς θά δικαιολογηθώ στους προϊσταμένους μου; Τι νά είπω στους δικούς μου και στους φίλους μου; Νά ξανα-

γυρίσω πάλι στο Μεσολόγγι κι' ό,τι γίνη άς γίνη; "Α όχι δά!... "Εμεινα ξεκοκκαλίζων με άφθαστον περίσκεψιν τά ύπόλοιπα των 83 και 25.

Μετά είκοσι και πλέον ήμέρας συνήντησα τόν Γαβριηλίδην κατερχόμενον την όδόν Σταδίου. Με το καπέλλο του σφιγμένο κάτω από την μασχάλην, κουνούσε ρυθμικώς το μπαστούνι του και ύπετονθόριζε κάποιον σκοπόν.

Τόν έχαιρέτησα άποκαλυφθείς. "Εσταμάτησε και μειδιών μου είπε:

— Έδω είσθε ακόμη;

— Πού νά πάω, κύριε Γαβριηλίδη;

— Και πού έργάζεσθε;

— "Αφού δέν έργάζομαι στην "Ακρόπολιν", πού άλλο νά έργασθώ;

— Πηγαίνετε τώρα άμέσως νά ανάλαβετε ύπηρεσίαν!

— Τώρα, έτόλμησα νά είπω, είνε άργά. Κοντεύουν μεσάνυχτα... Αύριο το πρωί θά είμαι εις την διάθεσίν σας.

— Τι είπατε; Αύριον; Δέν κάμνετε δια την "Ακρόπολιν"! Χαίρετ...

"Αλλά πριν νά ρίξη έναντίον μου την κουδουνιστήν άποπομπήν τέννιν!... του άπήντησα:

— Πηγαίνω τώρα άμέσως, κύριε Γαβριηλίδη.

— "Ωραία... Καληνύχτανινν σας...

"Επήγα. Μεσάνυχτα πλέον. "Ο άλησμόνητος Λαχανοκάρδης με έδέχθη με τας συνήθεις τιμάς, που άπένειμεν εις τούς ένοχλητικούς επισκέπτας:

— Τι γυρεύεσς;...

Του έξήγησα τί "γυρεύω".

— "Ούραία... Είν' κι' ού Σταματίου άρρουστος... έβρυχήθη και με έστειλε νά κάμω άστυνομικόν ρεπορτάζ. Και άρχισε το δρόμα των Μαραθωνίων δρόμων, των όλονυκτιών και της πεντάρι-κης κουλούρας.

ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ: — Πηγαίνετε άμέσως εις τά Πατήσια νά ιδήτε τί συμβαίνει...

ΕΓΩ: — Μάλιστα.

ΛΑΧΑΝΟΚΑΡΔΗΣ: — Ούρέ ζλάπ, πώς άργησες;...

ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ: — Πηγαίνετε άμέσως νά ιδήτε τόν Δεληγιάννην!

ΕΓΩ: — Μάλιστα.

ΛΑΧΑΝΟΚΑΡΔΗΣ: — Ούρέ ζαγάρ, πού ήσαν τέτοιαν ούώρα;!

ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ: — Πηγαίνετε άμέσως νά ιδήτε τόν Βασιλέα!

ΕΓΩ: — Τόν... τόν Βασιλέα είπατε; ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ: — Μάλιστα, τόν Βασιλέα! Αυτό σημαίνει δημοσιογράφος!

ΛΑΧΑΝΟΚΑΡΔΗΣ: — Ούρέ, Μπράνιαν, πού ήσαν; Ούρέ, ίσένα θά περιμένη του Μαμμούθ; Πθούουου!...

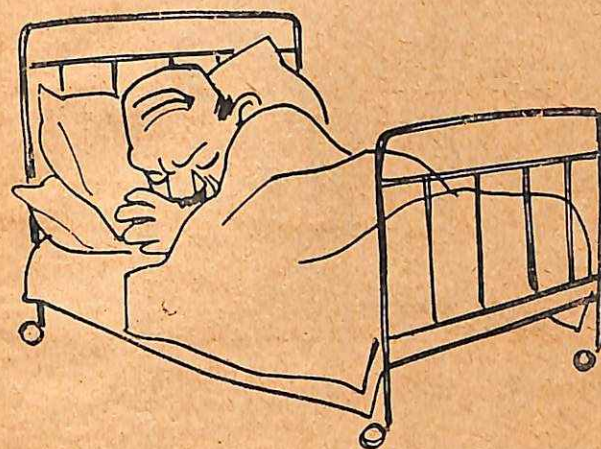
"Ετσι, έκτοξευόμενος άνά τας συνοικίας και από τας συνοικίας εις τά περίχωρα των "Αθηνών και έκείθεν εις τά "Υπουργεία και τας ύπουργικές κατοικίας, γράφων όλονυκτίως υπό την καταθλιπτικήν πίεσιν της θρυχωμένης άνυπομονής του Λαχανοκάρδη και την άπειλητικήν άναμονήν του ταχυπαιστήριου, το όποιον ό Γαβριηλίδης ή-ρέσκετο ν' άποκαλή Μαμμούθ και κα-τανάλισκων κουλούρακια και τυρί, ένοιαθα την καμπουρίτσα μο' νά κα-τολισθαίνη ήρέμως και μίαν ήμέραν την είδα έξαφανισζομένην. Και τώρα εύρισκομαι δίχως καμπούραν και φυσικά, δίχως ύπουργικήν εύαρέσκειαν και δίχως κοιλίτσιν.

"Ας είνε έλαφρό το χόμιχ, που έκάλυ-ψε τόν μεγάλον εκείνον διορθωτήν καμπουράν, τόν Γαβριηλίδην και τόν άξι-ον συνεργάτην του, τόν Λαχανοκάρδη.

ΣΤΑΜΟΣ ΜΠΡΑΝΙΑΣ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΡΕΠΟΡΤΑΖ

Ο ΑΠΕΣΤΑΛΜΕΝΟΣ ΤΟΥ «ΦΑΝΟΥ» ΕΙΣ ΤΟ ΜΕΤΩΠΟΝ

Ο ΑΠΕΣΤΑΛΜΕΝΟΣ ΤΟΥ «ΦΑΝΟΥ»,
ΕΙΣ ΤΗΝ ΓΡΑΜΜΗΝ ΜΑΖΙΝΩ

ΤΟ ΠΑΙΔΙΟΝ ΤΗΣ ΜΑ-
ΧΗΣ. (Κατά φωτογρα-
φίαν ληφθεΐσαν από άε-
ροπλάνου υπό του άπε-
σταλμένου μας).

Η ΠΡΩΤΗ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΙΣ ΕΚ ΤΟΥ
ΜΕΤΩΠΟΥ

ΠΩΣ ΕΚΙΝΔΥΝΕΥΣΕ ΝΑ ΦΟΝΕΥΘΗ
ΥΠΟ ΟΒΙΔΟΣ Ο ΑΠΕΣΤΑΛΜΕΝΟΣ
ΤΟΥ «ΦΑΝΟΥ»

ΑΙ ΔΥΟ ΓΡΑΜΜΑΙ, ΜΑΖΙΝΩ ΚΑΙ
ΖΙΓΚΦΡΙΝΤ, ΟΠΩΣ ΤΑΣ ΕΙΔΕ Ο
ΑΠΕΣΤΑΛΜΕΝΟΣ ΤΟΥ «ΦΑΝΟΥ»

Ο ΑΠΕΣΤΑΛΜΕΝΟΣ ΤΟΥ «ΦΑΝΟΥ», ΦΩ-
ΤΟΓΡΑΦΟΥΜΕΝΟΣ ΜΕ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΥΣ
ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗΝ ΓΡΑΜΜΗΝ. ("Αριστε-
ρά ό στρατηγός Λωράνς. "Ο δια του σταυρού
σημειούμενος είναι ό άπεσταλμένος μας).

ΕΠΙΚΑΪΡΑ

ΠΑΡΑΞΕΝΑ

ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ

ΕΚΛΕΙΨΕΙΣ

"Εκπλήξεις πόσες είδαμε σ' αυτόν τον μέγα σάλο!

"Εκπλήξεις, τίποτ' άλλο...

Οι Ρώσοι έπέτεθσαν κατ' αδυνάτου κράτους

"Αλλ' όμως, συμφορά τους!

Πολλοί χαμένοι πήγανε σαν τον γέρο - Μασούρα

Κι' εκεί που χι ό ν ι α στρώνονται

Αυτοί τα έβηκαν... σ κ ο υ ρ α !

"Επίσης μη ξεχάνετε και τοϋτο μέσα στ' άλλα:

Στο μέτωπο της Σάλλα

Το κρύο είν' αφάνταστο. Και όμως μεσ' στο χιόνι

Οι Ρώσοι τό... « φ υ σ ο υ ν κ α ι δ έ ν κ ρ υ ά ν ε ι ν !

Βγήκεν ένας συμπολίτης

Και κρατώντας οδηγό

"Εψαξ' όλη την "Αθήνα

Γιά νά εύρη έν' αυγό.

Δώ κι' εκεί παντού έμψηκε

σ' ένα μέντιουμ τρανό,

Θέλω, τοθπε, νά καλέσης

Τώρα δά στα πεταχτά

Τόν Χριστόφορο Κολόμβο.

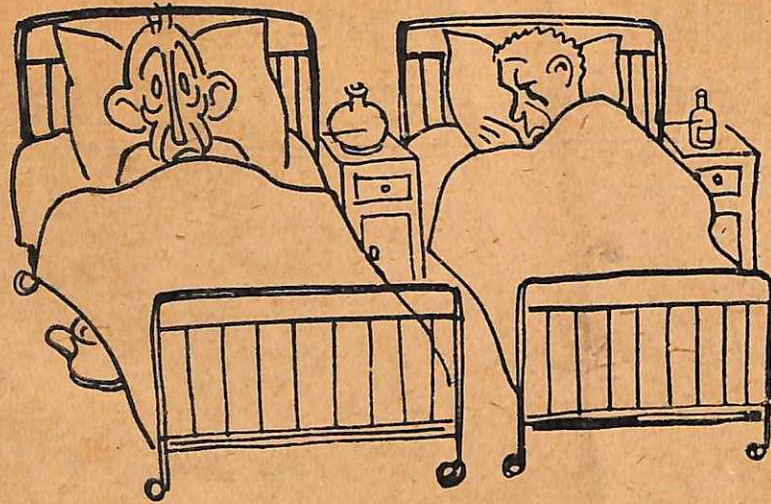
Κι' όταν ήρθε τόν ρωτά:

— Βρέ γιά πές μου, στο Θεό σου,

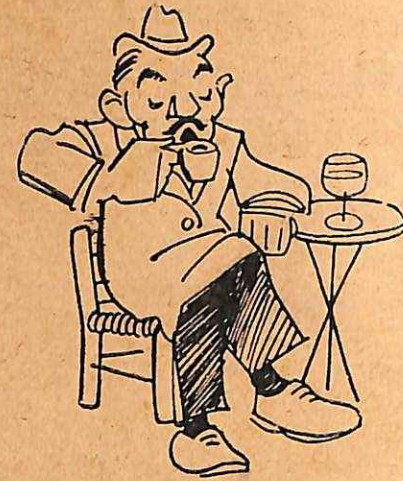
Πού το βρήκες... το αυγό σου!

Ο ΚΑΙΡΟΣ ΣΗΜΕΡΟΝ

ΤΟ ΣΑΛΟΝΙ ΤΟΥ „ΦΑΝΟΥ”

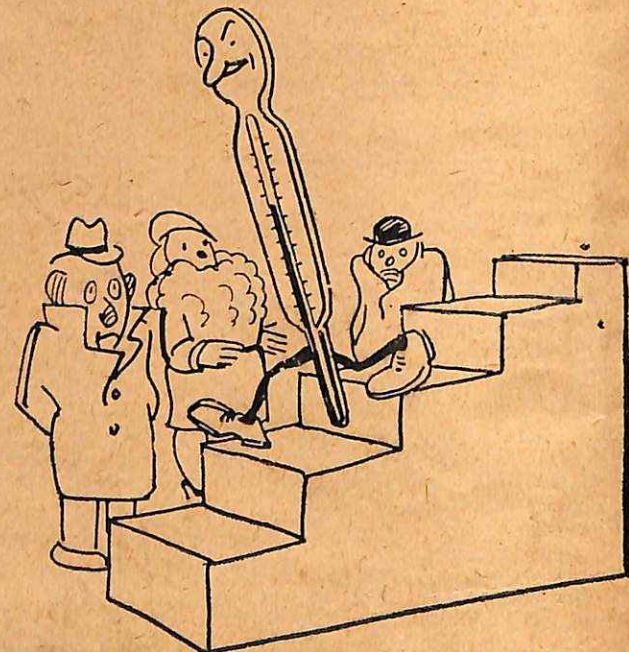
ΑΝΕΜΟΙ ΑΣΘΕΝΕΙΣ ...

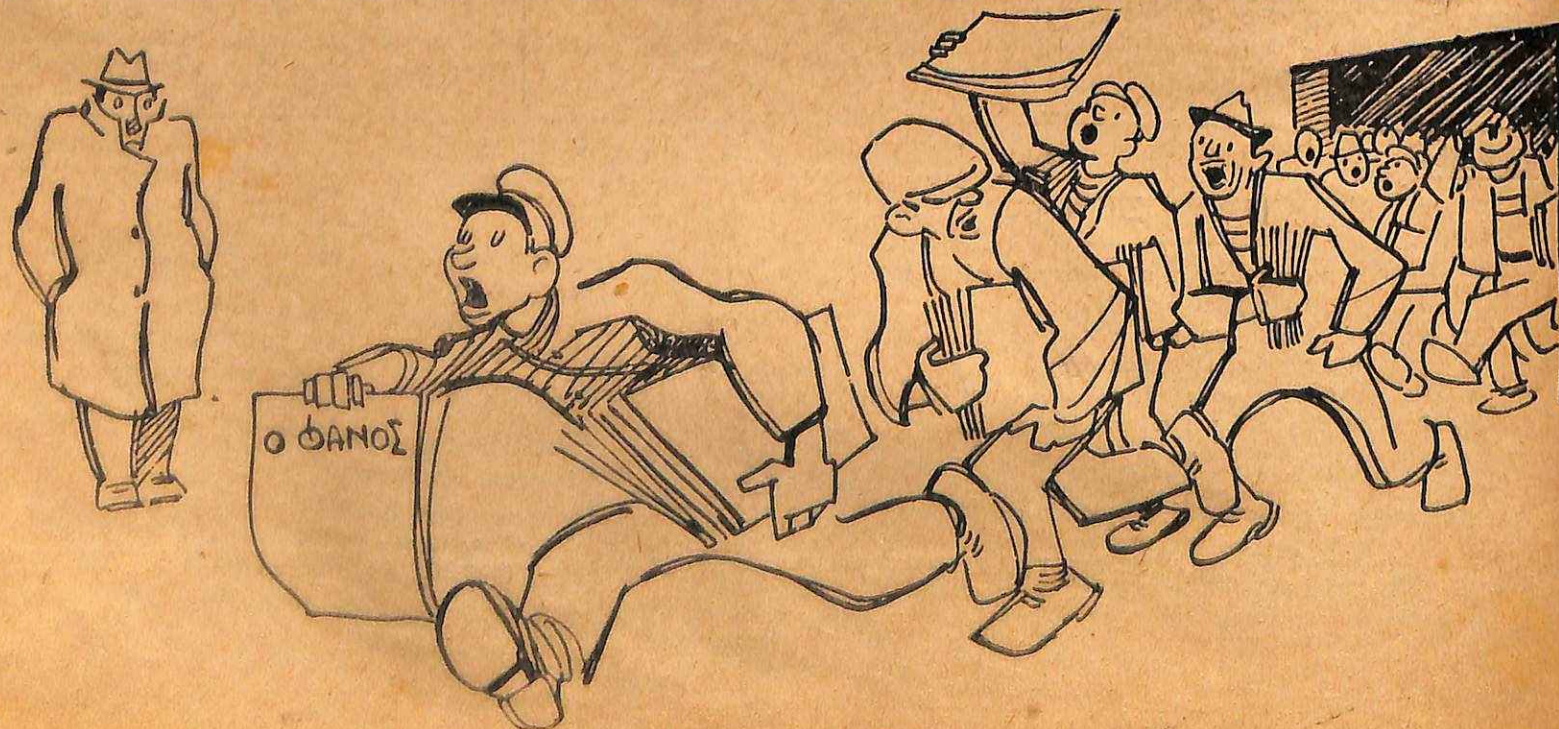
...ΕΩΣ ΜΕΤΡΙΟΙ ΒΡΑΣΤΟΙ

Ο ΚΑΙΡΟΣ ΝΕΦΕΛΩΔΗΣ ΜΕΤΑ
ΒΡΟΧΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟΠΟΥΣ

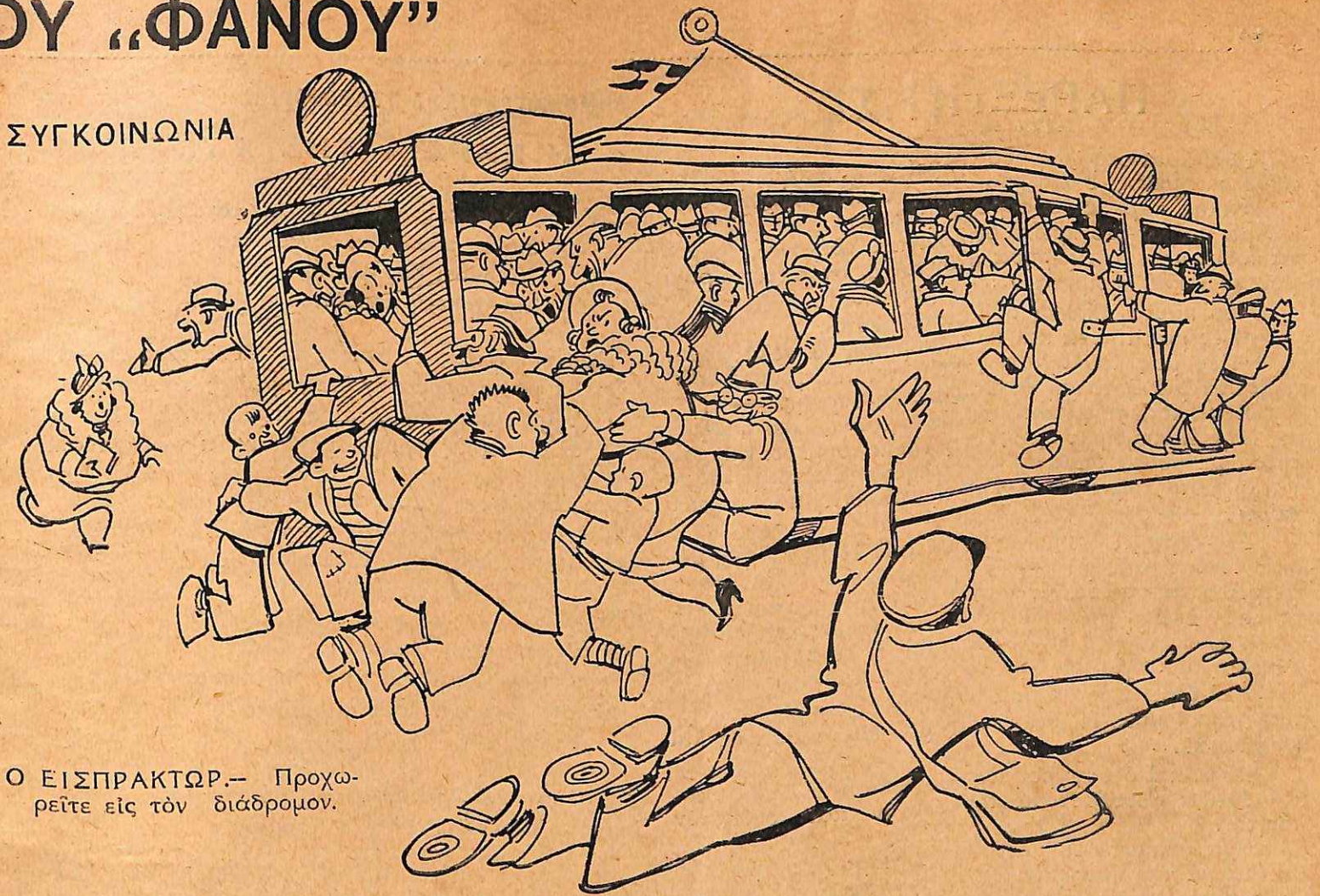

ΤΟ ΘΕΡΜΟΜΕΤΡΟΝ ΚΑΤΕΡΧΕΤΑΙ

ΝΕΟΝ... ΚΥΜΑ ΨΥΧΟΥΣ

ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ

Ο ΕΙΣΠΡΑΚΤΩΡ.— Προχω-
ρείτε εις τὸν διάδρομον.

ΘΕΑΤΡΟΝ ΚΟΤΟΠΟΥΛΗ

ΤΑΞΙΔΙΩΤΗΣ ΧΩΡΙΣ ΑΠΟΣΚΕΥΕΣ

ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΑΝ ΠΡΩ-
ΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΟ

—Αὐτός εἶναι τῆς Τροχαίας
—... τῆς Τρωγέας

ΟΙ ΝΕΟΠΛΟΥΤΟΙ

ΠΑΡΕΞΗΓΗΣΙΣ

Δέ θυμάμαι στη ζωή μου να μείνω έτσι άμιλητος κι' αποθλακωμένος, όπως όταν με ανάγκασαν φίλοι αποκρηάτικης παρέας να φορέσω μάσκα!

Αμα μπήκα στο πρώτο σαλόνι που έδεχοντο, τρέμαν τα πόδια μου. Υποχώρησα στον τοίχο, στήριξα τη ράχι μου εκεί και περίμενα... το μοιραϊόν!

Μου κάμαν επίθεσι οί άμασκάρευτοι.

—Πές μας τίποτα και σύ κακομοίρη να γελάσουμε!

—Πές μας τουλάχιστον, κάτι να κλάψουμε, συνειλήρωσε μια πεταχτή ξανθούλα της εποχής.

Κάτω από τη μάσκα μου έκλαια εγώ από πείσμα!

Την έκδικήθηκα όμως! Τη θλέπω σήμερα καμπουρίτσα με σουρτά θηματάκια, παληόγρηνα ζαρωμένη, να κλαίη αυτή τώρα κάτω απ' την αληθινή μάσκα που φορεί!

Δέν ξέρω τι θαμολογία θά μου έβαζε χωρίς μάσκα το άνακαλυφθέν άργότερα νοόμετρον. "Αν όμως μετρούσε τι συνέβαινε κάτω από την κουκούλα του ντόμινου εκείνη τη θραδιά θά έγραφε: «Μέγας ήλίθιος».

"Αλλως τε μου τόν έδωσε τόν τίτλο ο άειμνητος Βικέλας, που ήτο μαζί με τούς έπιτιθεμένους.

Δέν ξέρω πώς θέλησα ν' αποτινάξω την αποκρηάτικη νάρκη μου. "Η άπόγνωσις μου έδωσε θάρρος και εξέσπασα...

—Νά... και ο συγγραφεύς του «Θάνου Βλέκα», είπα και έδειξα αυθαδέστατα τόν σεμνόν και σεβαστόν ποιητήν.

Είχα άνακατέψει, μέσα στην παραζάλη μου, τόν Βικέλα με τόν πραγματικόν συγγραφέα του «Θιθίου Παύλου Καλλιγάν.

—Δέν είμαι, κύριε, είπε με την θαθεία και ήρεμη φωνή του, εγώ ο συγγραφεύς του Θάνου Βλέκα. "Ασφαλώς όμως μου ήρθε άπόψε ή ιδέα να συγγράψω κάτι με τόν ίδιο τίτλο. Για να μη φανώ όμως λογοκλόπος, αντί του τρίτου γράμματος έψιλον, θά βάλω άλφα!

Τί άλλην μαρτυρίαν ήθελα; Σήκωσα τις άκρες του ντόμινου και τ'όβαλα στα πόδια!

"Εξω επέταξα τη μάσκα μου στ' αυλάκι του πεζοδρομίου.

Τριάντα λεπτά είχε!

Και είπα: Είναι κρίμα, τόσο φτηνά να γίνεται κα νένας βλάκας!

ΛΑΥΡΑΣ

ΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ

ΑΙΜΟΔΟΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Λοιπόν ο κύριος Κοτζιάς
Δι' όλα μεριμνών
Προσφέρει και το αίμα του
Υπέρ των άσθενών.

Ωραία πράξις θέβαια
Κι' ήρωική έν μέρει
Μά πού μπορεί στον Υπουργό
Σκοτούρες να του φέρη.

Εκείνοι που θά δέχονται
Το αίμα του με ζέσι
Μπορεί να πάν' άργότερα
Νά του ζητάνε θέσι

Και να του πούν άδιστακτα
Επί αύτου του θέματος:

— Αησμόνησες πώς γίναμε
Και... συγγενείς έξ αίματος;

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Η ΚΑΡΔΙΑ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

Είν' της γυναίκας ή καρδιά σαν τις έφημερίδες

Μόνον που έχει δυό σελίδες

Τουτέστι δύο φύλλα

Και άρκετή μαυρίλα.

"Εχει συντάκτας τακτικούς κι' έκτάκτους συνεργάτας

Πολλά μυθιστορήματα, ύπεξαιρέσεις και άπάτας

Γι' άλλους μεταχειρίζεται στοιχεία κεφαλαία

Κι' άλλους τούς γράφει με στοιχεία τών έννέα.

Κυκλοφορεί... το αίμα της ένιote με φόρα

Κι' έχει για κάθε έρωτα μιá ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΩΡΑ...

"Η κάθε ιστορία της ή ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

"Αλλοτε είνε ΒΡΑΔΥΝΗ

Κι' άλλοτε πάλιν διαρκεί ως νάρθη ή ΠΡΩΤΗ Α

"Αλλοτε είν' ήφαιστειον και του πυρός ΕΣΤΙΑ

"Αλλοτε έχει ένα παλμόν και ένα μόνον κτύπον

Διά τόν ΤΥΠΟΝ

Κι' άλλοτε πάλλει και κτυπά μετά πολλής όρμης

"ΕΞ ΑΣΥΡΜΑΤΟΥ άφορμης.

Ο ΡΕΠΟΡΤΕΡ

ΚΡΙΤΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

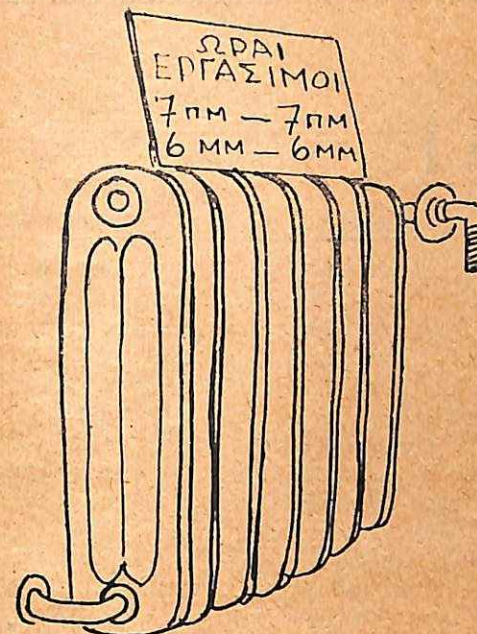
ΕΦΤΑ ΚΑΡΕΚΛΕΣ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΕΝΑ ΚΟΥΤΣΟ ΤΡΑΠΕΖΙ.

Το νέο θεατρικό έργο του Νορθηγού συγγραφέα Γιόχαν Φρίντερι Ουάλεσμπεργ «Εφτά καρέκλες κάτω από ένα κουτσο τραπέζι», που δόθηκε, χτές το από ένα κουτσό τραπέζι, που δόθηκε, χτές το θράδυ, είναι ένα έργο έσώψυχο, βασισμένο απάνω στο αιώνιο πρόβλημα της αντίθεσης που παρουσιάζει στις συμβατικές συζυγικές ένώσεις. Αντίθετα από τον Ένρι Ζερμώ, που μάς έδωκε στο έργο του «Μιά μπουκάλια χωρίς φελλό» μιá σύγκρουσι θασικων αισθημάτων κάτω από συνθήκες ολότελα νεοπλαστικές, ο Σάρλ Κόρτεν, που αποφεύγει συστηματικά τις ρηχές δημιουργίες, πέτυχε να δώση μέσα στο πλαίσιο της γνήσιας έμπνευσης ένα άπόλυτα καθαρό και νοητό τύπο στο ρόλο του Έρμαν Γουώρθερ.

Η έκτέλεσις πολύ καλή από όλους τούς ήθοποιούς. Για τόν κ. Φ. Ε. μονάχα θάχουμε να παρατηρήσουμε πως μερικές βίαιες κινήσεις έπροδίδαν κάποια άποστασι που κράτησε ο ήθοποιός από το χαρακτήρα του Έλμορ. Τά σκηνικά περίφημα. Άλλά πολλές χτυπητές μπογιές και τέλεια παρεξήγησις του Νορθηγικού σπιτιού.

Ο Ιατρός Υ.

"Ενεκα προβλεπομένης θλάθης τών πιεστηρίων μας, ο «Φανός» τών Συντακτών δέν θά έκδοθῃ την Καθαράν Δευτέραν.

ΚΑΛΟΡΙΦΕΡ

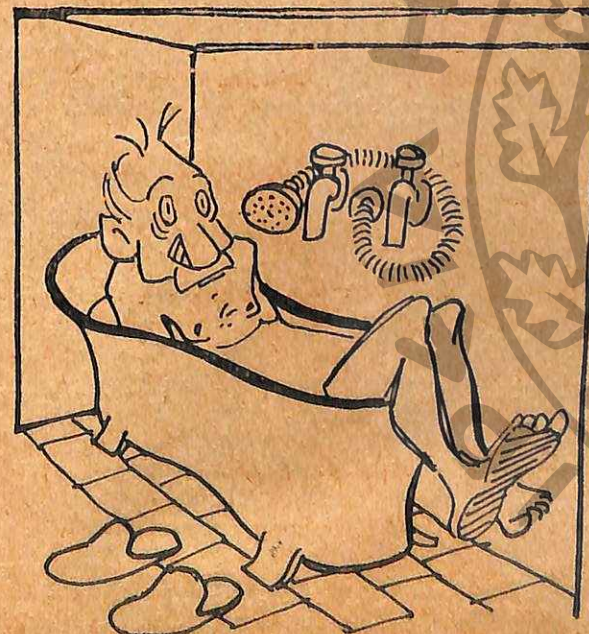
ΖΕΣΤΑ ΝΕΡΑ

ΑΣΣΑΝΣΕΡ

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΘΕΡΜΑΝΣΙΣ

ΛΟΥΤΡΑ (άναγκαστικόν ήμιλουτρον)

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ: Έπί τέλους ή πρόδος ένίκησε... Νοίκι! Νοίκι!

ΚΑΡΝΑΒΑΛΙ

ΤΟΥ Κ. Δ. Σ. ΔΕΒΑΡΗ

Το Καρναβάλι ήταν η εποχή της βασιλείας του σόρ Γζώρτζη Δεπόρτα. Είχαν νά λένε όλοι για τὰ σαλόνια του παλιού άρχοντικού του και πιο πολύ για τόν ίδιο τόν σόρ Γζώρτζη. Ήταν περιποιητικός, εύγενικός και χορευτής που δεν ξαναγινόταν. Διηύθυνε τις καντρίλιες, έχορευε τὸ βάλε, τὸ σοτς, τὴ μαζούρκα μὲ χάρι που ζηλεύανε οἱ νιοί, ἀλλά κανένας δὲ μπορούσε νά φθάσει. Ἡ σόρα Μιλια, ἡ μαμά του, ὅπως τὴν ἔλεγε, πάνω ἀπὸ ἑβδομήντα χρόνων, δὲ διεμαρτυρόταν γιὰ τὴν ἀναστάτωση τοῦ σπιτιοῦ, γιατί εἶχε πάντα τὴν κρυφὴν ἐλπίδα πὼς στοὺς χοροὺς ἐκείνους θὰ μπορούσε νά βγῇ ἀληθινὸ τὸ μεγαλείτερο ὄνειρό της, νά ἰδῇ τὸ γιό της νά δεχθῇ τὸ γάμο. Ήταν καιρὸς πιά νά παντρευτῇ «τὸ παιδί». Τὸ παιδί ἦταν πενήντα τριῶν χρόνων, ἀλλά δὼ και τριάντα χρόνια εἶχε μείνει στὴ θέσι του, ριζωμένος, ἀκλόνητος στὸ γρήγορο ρεῦμα τοῦ χρόνου, πὺ ἔσερνε γενεές τὴ μιά κατόπιν τῆς ἄλλης.

Νά ἡ σόρα Βιτωρία, πὺ τί δὲν ἔκανε νά τὸν πάρῃ ἄνδρα της καὶ ἀφοῦ ἀπελπίσθηκε δέχθηκε τὸν πλούσιο κρασέμπορα Φόρτη καὶ εἶχε τώρα κόρη τῆς παντρεῖας, τὴ Φρόσω, τὴν κοπέλλα μὲ τὰ γκριζογάλανα μάτια σὰν φουρτουνιασμένη θάλασσα. Νά ἡ Καλὴ Τρούμπα, πὺ δὼ καὶ εἴκοσι ὀχτῶ χρόνια τὸν εἶχε ἐρωτευθῇ τρελλὰ κι' ἀναγκασθῇκαν οἱ γονιοί της νά τὴν πάρουν ταξίδι γιὰ νά μὴν πάθῃ ἀπὸ μαρasmus, πὺ παντρεύτηκε καὶ εἶχε δυὸ ἀγόρια καὶ τὴν ὡμορφὴ ξανθιά Κοῦλα μὲ τὸ ἀγγελικὸ πρόσωπο. Κι' ἄλλες κι' ἄλλες, πὺ κάθονται τώρα ἀράδα στὸν τοῖχο καὶ παρακολουθοῦν ἢ κάνουν παρέα τῆς σόρας Μιλιας στὸ διπλανὸ σαλόνι, ἐνῶ ὁ σόρ Γζώρτζης, παρέα μὲ τὴ Φρόσω, μὲ τὴν Κοῦλα, μὲ τοὺς νιούς καὶ νιές τῆς ἴδιας ἡλικίας κυριαρχοῦσε στὴν σάλα. Τοῦχαν παρουσιασθῇ πολλὲς εὐκαιρίες νά παντρευθῇ, μὰ ἔξερε νά γλυστῇ ἀπὸ κάθε δίχτυ πὺ τοῦστηναν καὶ νά φεύγῃ τὰ δολώματα.

Ἔτσι ἔμενε στὴ θέσι του. Ἀπὸ τριάντα χρόνια σύγχρονος τῆς νεότητος. Κορμί σὰν λαμπάδα ἴσιο, κομψὸς, μὲ τὴ φυσικὴ κομψότητα τοῦ ἀριστοκράτη, πὺ δὲν ἔκρυβαν οὔτε τὰ παλιά, φθαρμένα ρούχα καὶ οἱ ἀρθύλες, πὺ φοροῦσε ὅταν πήγαινε στὰ χτήματά του, χωρὶς μιὰν ἀσπρὴ τρίχα στὸ κεφάλι, γιατί ἔβαφε τὰ μαλλιά του μὲ τέχνη, μὲ τὰ περισσότερα δόντια τοὺς καθημερινούς μακροὺς περιπάτους στὰ χτήματά του, δὲν μπορούσε νά πῇ κανεὶς πὼς δὲν τιμοῦσε οἱ ἴδιες. Οἱ νιοί, σὰν νά ὑπῆρχε μεταξύ τους μιὰ μυελεύθερο τὴν ἐποχὴ ἐκείνη. Ἔπειτα δὲν ἦταν καὶ παρ' ὅτι ζητοῦσε ἀπὸ τὴς ὡμορφες κοπέλλες Νά τοῦ προσφέρουν τὸ ἄρωμα τῆς ὡμορφιάς τους. Ἐνα φιλικὸ χαμόγελο, ἕνα βάλε. Ὅχι περιπέτειες καὶ κακοτοπιές.

Τὸ Καρναβάλι καὶ τὴ χρονιά ἐκείνη ἄρχισε ὅπως πάντα, ἀλλά στὰ μέσα τῆς πρώτης ἑβδομάδας ὁ καιρὸς χάλασε. Ὁ Στέλιος Πάρος, ἀνιψιὸς τοῦ σόρ Γζώρτζη, πὺ εἶχε πέντε χρόνια νά ἰδῇ τὸ νησί, ἔφθασεν ἀπὸ τὴν Ἀθήνα. Εἴκοσι πέντε χρόνων ὁ Στέλιος,

μορφωμένος, ὡμορφος, μοντέρνος —μόλις ἔδῳ κι' ἕνα μῆνα γύρισε ἀπὸ τὸ Παρίσι, ὅπου ἔμεινε ἕνα χρόνο γιὰ νά τελειοποιήσῃ τὴς σπουδές του— πλούσιος, πὺ θὰ κληρονομοῦσε καὶ τὴ μεγάλη περιουσία τοῦ σόρ Γζώρτζη, μὰ φορὰ πὺ ἐτοῦτος δὲν τῷχε σκοπὸ νά παντρευθῇ —ἦταν ἰδανικὸς γαμπρός. Οἱ κοπέλλες πῆσαν πάνω του σὰν τὴς μυῖνες στὸ μέλι. Οἱ πὺ ὡμορφες, οἱ καλλίτερες χορεύτρες ἐλιποτάχτησαν ἀπὸ τὸ στρατόπεδο τοῦ σόρ Γζώρτζη καὶ μαζευθῇκανε γύρω ἀπὸ τὸ νέο, ὅπως τὰ κλωσσοπούλα γύρω ἀπ' τὴν κλωσσο διψασμένα ἀκούοντας τὰ ἀνέκδοτα καὶ ἀστεία τοῦ ἀπ' τὴν Ἀθήνα κι' ἀπὸ τὸ Παρίσι. Μὰ δὲν ἔφθανε αὐτό. Ὁ Στέλιος ἔμπαινε καὶ κεί ὅπου ἡ κυριαρχία τοῦ σόρ Γζώρτζη ἦταν ἀπόλυτη, στὸ χορὸ, θέλοντας νά διευθύνῃ τὴς καντρίλιες, παρουσίασε καινούργιες φιγούρες ἀπὸ τὸ Παρίσι, φιγούρες ἀπρεπες, συλλογιζόταν ὁ μπάρμπαρς του, πὺ σίγουρα χόρευαν οἱ κοκόττες καὶ μοδιτροῦλες στὴ Μονμάρτη. Ἐφῆρε καὶ κομμάτια γιὰ τοὺς νέους χοροὺς, τὸ μποστὸν καὶ τὸ φὸξ — τρότ, κι' ἔπαιρνε τὰ κορίτσια καὶ τὰ χόρευε κιόλας ἀπὸ τὴν πρώτη βραδιά. Χορὸς ἦταν αὐτὸς ἢ παρηγοριὰ γιὰ κείνους ποῦταν πιασμένοι ἀπὸ γεράματα ἢ ρευματισμούς κι' ἔσερναν τὰ πόδια τους, ἔκαναν στράτες σὰ μωρὰ γιὰ νά ξεμουδιάσουν; Δὲν περίμενε ἀπὸ κανένα τέτοιο πρᾶμα. Καὶ νά τὸ πάθῃ ἀπὸ τὸ γιό τῆς ἀδερφῆς του!

Δὲν ἄργησε ὡς τόσο νᾶρθῇ ἡ λύσι. Στὸ τέλος τῆς πρώτης βραδιάς ὁ σόρ Γζώρτζης παρετήρησε πὼς ὁ Στέλιος πρόσχε ἰδιαίτερα τὴν ὡμορφὴ Φρόσω. Ἄν ὁ θεὸς γλύτωσε ἀπὸ τὴ μητέρα, ὁ ἀνιψιὸς δὲ θὰ γλύτωνε ἀπὸ τὴν κόρη της. Ἡ θάλασσα τὸν γκριζογάλανων ματιῶν της τὸν ρούφαγε ὅλο καὶ βαθύτερα. Τὴν ἄλλη μέρα εἶχαν κάνει κιόλας κουθέντα γιὰ γάμο. Θὰ γνωστοποιούσαν τοὺς ἀρραβῶνες μετὰ δυὸ μέρες. Τὸ βράδι ὁ σόρ Γζώρτζης ξαναβῇκε τὴ θέσι του. Οἱ κοπέλλες πὺ μὴρίσθηκαν τὸ συνοικέσιο γύρισαν μὲ περισσότερο ἐνθουσιασμὸ στὸ σόρ Γζώρτζη, ποῦχε τὸ ὕφος νικητοῦ. Ήταν ἐξαιρετικὰ ὡμορφὴ συγκέντρωσι, γιατί οἱ νιές φοροῦσαν κοστούμια παλιῶν ἐποχῶν καὶ ὁ σόρ Γζώρτζης εἶχε βάλε κι' αὐτὸς τὸ ἱπποτικὸ κοστούμι του —μαῦρο βελούδο μὲ πλούσιο πλαστρόν, ποῦταν σὰν ἀφρός. Ἡ σάλα θοῖζε ἀπ' τοὺς χοροὺς, τὰ γέλια τοῦ θιάσου τοῦ σόρ Γζώρτζη, πὺ χειροκροτοῦσαν καὶ ζητωκραυγάζανε στὸ τέλος ἑνὸς βῶλες ἢ μιὰς μαζούρκας, ἐνῶ στὸ βάθος τῆς ἄλλης κάμαρας ὁ δόλιος ὁ Στέλιος, μπρὸς στὴν ἀγαπημένη του, ἔδινε τὴν ἐντύπωσι, καθὼς ἦταν γυρτὸς στὴ ράχι τοῦ καναπέ, ἀπελπισμένου ναυαγοῦ, πὺ ὅλο τὸν ἔσερναν καὶ μακρύτερα τὰ γκριζογάλανα νερά τὸν ματιῶν τῆς ὡμορφῆς Φρόσως.

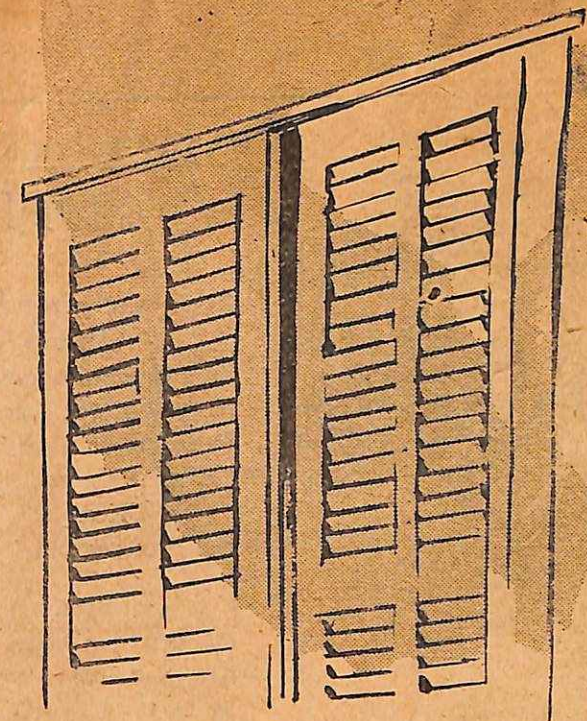
Δ. Σ. ΔΕΒΑΡΗΣ

ΤΟΥ ΧΟΡΟΥ

ΒΑΛΣ

Ἡ σάλα φέρνει βῶλα σὰν δαιμονισμένη
Στριφογυρίζει, φεύγει, χάνεται, κυλᾷ,
Λογάκια αὐτὴ μοῦ λέει τώρα ζαλισμένη
Κρυφόλογα τῆς λέω τώρα ἐγὼ τρελλὰ.

Γυρίζει ὅλος ὁ κόσμος γυρίζει ὁλοένα
Μαζὺ μας ὅλα φεύγουν, φεύγουν καὶ γυρνοῦν
Τὰ λόγια πὺ μοῦ λέει σβύνουν ἕνα ἕνα
Τὰ λόγια πὺ τῆς λέω χάνονται, περνοῦν.

Ἀποκρητικές νύχτες

Ἐνας μασκαράς
πὺ τραγουδεῖ

Ἡ νύχτα κάτω ἔμέθυσε τοὺς μαύρους πέπλους σέρνει
Παραπατάει καὶ γέρνει.

Τ' ἀστέρια ἀπάνω εἶναι θαμπὰ καὶ τύφλα στὸ μεθύσι
Γλυστῇ καὶ κυλᾷ κατὰ τὴ δύσι.

Μέσ' στὴν ταβέρνα σαματᾶς, φωνές καὶ περιγέλια
Τὰ μαντολίνα παίζουνε καὶ σ' ἀσημένια τους τὰ τέλια
Λές καὶ χτυποῦνε μύρια

Γλυκόφωνα κρουστάλινα κρασιοῦ ποτήρια.

Μὰ νά καὶ ἕνας μασκαράς ὅλος κουδούνια καὶ φτερά
Πὺ ἀναστενάζει γέρνοντας στοῦ τοίχου τὸ ἀγκωνάρι
Τὸ στεναγμὸ του μιὰ παλιὰ κιθάρα ἀκομπανιάρει
Καὶ τὰ κουδούνια ἀνέξερα χτυποῦνε μὲ τρελλὴ χαρὰ

Τι νᾶναι τάχα τὸ πικρὸ παράπονο πὺ λέει

Ἡ μάσκα ἢ γελαστὴ πὺ κλαίει;

Ποιὸς ξέρει, στοῦ Καρναβαλιῶ τὸ ἐρωτικὸ μεθύσι

Μπορεῖ κι' ἡ Λύπη νάθελε ἀπόψε νά γλεντήσῃ

Καὶ τὰ στολίδια ἐφόρεσε καὶ τάνθια τῆς χαρᾶς

Μπορεῖ κι' ὁ Πόνος νάγινε ἀπόψε μασκαράς

Καὶ τραγουδῶντας κλαίει

Στὸ φῶς τὸ γελαστὸ.

Μπορεῖ καὶ τὸ παράθυρο πὺ εἶν' ἀψηλὰ νά φταίῃ
γιατ' εἶναι σφαλιστό, ...

Τμ.

ΚΟ΄ Μ ΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

ΣΟΡΠΡΑΪΖ ΠΑΡΤΥ

Σορπραίζ πάρτυ έγινε στ'ης Πόπης απ' την Κάρυστο
κι' ήταν πολύ ευχάριστο.

Ο Μάνθος ο σαλεπιτζής, ο άντρας τής 'Αγγέλας,
Λίγο σαλέπι έφερε μετὰ πολλής κανέλλας,
Ρετσίνα από τὸ σώζουμο ὁ Στράτης ὁ 'Αράκης
Ένα μπουτάκι χοιρινὸ ὁ Κώστας ὁ χασάκης
Καὶ δυὸ μαχαίρια μαυρομάνικα,
Κι' ἓνα σπουδαῖο κολλιέ ἀπὸ στραβά λουκάνικα.

Καὶ διεκρίθησαν πολλαὶ με βαρυτίμους τουαλέττας
Μὲ φόρεμα λαμὲ ἀρζάν ἢ Βαγγελιώ τῆς Νικολέττας
Καὶ ἡ Βασίλω ἡ χοντρή ἢ ἐξ 'Αμφίσσης
Μ' ἓνα λ α μ ε κ α ζ α ν τῆς πλύσης.

Ἐπίσης διεκρίναμεν τὴ χρυσοχέρα Λένα
Ὅπου με χεῖρα πάντοτε χρυσήν
Βουτάει τὰ φορέματα τὰ δανεικὰ καὶ ξένα,
Μὲ τουαλέττα κ λ έ π τ ντέ σίν.

Τὸ γλέντι τότε ἄρχισε, μετὰ πολλῆς ὀρμῆς
Χορεύτηκε ἓνα ταγκό,
Ἀλλὰ ὁ Νώντας τῆς μαμῆς ποὺ κάνει τὸν τσαγκό
Ἀνέσπασε ἀμφίστομον ἐξ ἀσιγμάντου ἀφορμῆς

Καὶ τότε ἀρχίσαν καρεκλιές νὰ πέφτουν καὶ λεμονία
Ἐνῶ,

Μ' ὀχτῶ καρεκλοπόδαρα κι' ἓνα δυὸ κασσόνια,
Μία γραμμὴ ἐφτιόξαν Μαζινώ,
Καὶ παρετέθη οὕτω πως ἓνας σουπὲς κομπλέ
Στοῦ καθενὸς τὴν πλότη,
Κι' ἐνῶ οἱ πλείστοι ἦτανε ἢ ἀστροὶ ἢ σταράτοι
Ἀπὸ τὸ ξύλο τὸ πρῶτ' ἐβγήκαν ὅλοι μπλέ.

ΑΘΗΝΑΙΟΣ

— Γιατί πρέπει νὰ περνοῦν ὅλοι ἀπὸ δῶ;
— Για νὰ τοὺς κόβουν... μαζεμένους.

ΕΒΔΟΜΑΔΕΣ

Η ΕΒΔΟΜΑΣ ΤΩΝ ΑΝΘΕΩΝ

Η ΕΒΔΟΜΑΣ ΤΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ

Η ΕΒΔΟΜΑΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

Η ΕΒΔΟΜΑΣ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

ΕΙΔΟΝ

Είδον τὸ κοντὸ φουστάνι
Καὶ στὸ κρύο καὶ στὴ ζέστη
Είδον τοὺς γυμνοὺς τοὺς ὤμους
Κι' ἡ ψυχὴ μου ἐξανέστη.

Ἄνδρῶν εἶδον τουαλέττας
Εἶδον γυναικῶν τοιαύτας
Κι' ἐλυπήθην πολὺ πλέον
Τὶς μοδίστρες ἢ τοὺς ράφτας.

ΑΝΟΙΞΙΑΤΙΚΑ

Ο ΜΑΡΤΗΣ

Τώρα ποὺ λυώσανε ψηλὰ τὰ χιόνια
Καὶ ξαναγύρισαν τὰ χελιδόνια
Καὶ με τὴν ἀνοιξὶ ὁ ἥλιος σμίγει
Ἐλα νὰ πλέξουμε ζεστὴ φωλιά,
Πρὶν με τὸν ἔρωτα ὁ Μάρτης φύγῃ
Καὶ ξημερώσῃ Π ρ ω τ α π ρ ι λ ι ᾶ...

— Ἐδῶ εἶναι ὁ κ. ὀφθαλμιάτρος;
— Τὶ τὸν θέλετε;
— Μοῦ χάλασαν δύο... αὐγὰ μάτια.

.... και ύστερα
από πολλά χρόνια

και τα έγγονιά σας ακόμη θα θαυ-
μάζουν τα δόντια σας όταν τα περι-
ποιήσατε ανελλιπώς με την υπέροχη
ΟΔΟΝΤΟΚΡΕΜΑ
ΣΜΑΛΤΟΔΟΝΤ

ΑΛΛΑ

Σουρεαλιστική ποιήσις

ΜΑΒΙΕΣ ΝΥΧΤΕΣ

Ουράνια άστεροφώτιστα κι' ή νύχτες ή μαβιές
Πάνω στο άσπρο σύννεφο ένας γραφιάς
Τραβάει δέκα μολυβιές.
Και το σταχτί κατεβατό χαλάει της συννεφιάς

Στριφογυρνάει ό λογισμός από καύμους κρυφούς.
Περνάει το τραίνο θιαστικά και κάνει φούς, φούς, φούς.
Ωιμέ κι' αν έρθη ή μάγισσα
Τό τζάμι εγώ τό ράγισα
Κι' ή πέτρα που δέ ράγισε δέν ήταν ή χειρότερη
"Ασπρη πέτρα έξεασπρη κι' από τόν ήλιο ξεξασπρότερη

Στ' αγνάρια σκύβει ή Έρατώ που ράβει πατητή
Έκκλησιά μολυβωτή
Μολυβοκαγκελλοπελεκητή
Κι' ανάμεσα στους ροδανθούς μιά κόττα εξακάριζε
Μηδένα πρό του τέλους μακάριζε.

Ψηλά ανεβαίνουνε φωνές, δοξολογίες, ύμνοι
Από τις όχθες του Εύφρατη,
Χίλια καντάρια ζάχαρη έρρίξανε στη λίμνη.
"Αλλ' είχε τότε ή ζάχαρη έφτά λεπτά και κάτι
Κι' άπάνω σ' ένα χράμι,

Του Κίτσου ή μάννα εκάθητο στην άκρη στο ποτάμι
Και το πετροβολούσε
Μ' αυτό εκύλαγε άργά
Γιατί δέν ήθελε καυγά
Κι' αδιάφορο περνούσε
Όπως διαβαίνει κι' ή ζωή κι' αδιάφορη κυλά
Και εις έτη πολλά.

Η ΜΙΣΗ ΜΑΣΚΑ

ΓΑΛΛΟΙ ΣΤΟ ΔΥΤΙΚΟΝ ΜΕΤΩΠΟΝ

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΒΙ·ΣΤΙΚΟΥΣ

Η ΘΥΣΙΑ

Δροσερό ανοιξιάτικο βράδυ. Στο μισοφωτισμένο σαλόνι
μιλούν μιά ώρα τώρα ζωηρά ό Κώστας Περιγιάλης και ή
Βάννα. Ένας χρόνος έχει περάσει από τόν καιρό που γνωρί-
στηκαν και ακόμα δέν επίστεψε ό ένας τόν άλλον. Σε μιά στιγμή
ό Κώστας Περιγιάλης εφώναζε δυνατά.

— Δέ μ' αγαπάς Βάννα, δέ μ' αγάπησες ποτέ.
— Έγώ;...
— Ναι έσύ.
— Κώστα! Πρόσεξε! Θα με κάνεις νά πέσω από τό μπαλ-
κόνι και τότε θα πιστέψης.
— Ποτέ, επανέλαμδεν ό Περιγιάλης.
— Έτσι;... Καλά λοιπόν ειπεν ή Βάννα. Και με τό
πρόσωπο κατακύνινο ώρμησε ν' ανοίξε τή μπαλκονόπορτα. Και
πριν προθάσει νά τήν συγκρατήσει ό Κώστας κρεμάστηκε από
τά κάγκελα του μπαλκονιού.
— Βάννα! Βάννα! Είσε τρελλή;
— Χαίρε... έτραύλησεν ή Βάννα. Και με μίαν τελευ-
ταίαν κίνησιν έπεσε από τό μπαλκόνι... στην άγκαλιά ενός
άλλου που έπερίμενε από κάτω...

Ο ΚΥΡΙΟΣ ΜΕ ΤΟ ΜΟΝΟΚΛ

ΤΟ ΜΕΓΑΦΩΝΟΝ ΤΟΥ "ΦΑΝΟΥ,"

— Παρακαλείται ό κ. με την καμπαρντίνα και με
τό μονόκλ νά ανέλθη εις τό πεζοδρόμιον και νά α-
γοράση τόν «Φανόν».
— Η δεσποινίς με τά ώραία μάτια νά μη κυττάξη
τούς διαβάτας διότι παρεμποδίζει την κυκλοφορίαν.
— Τό άβάπτιστον έκθετον που είνε εις τό μέσον του
δρόμου νά μεταφερβή εις τό πεζοδρόμιον.
— Βαδίζετε πάντοτε δεξιά. Νά μη συνομιλήτε εις
τόν δρόμον και νά μη κάνετε πνεύμα διά νά άποφεύ-
γωνται τά δυστυχήματα...

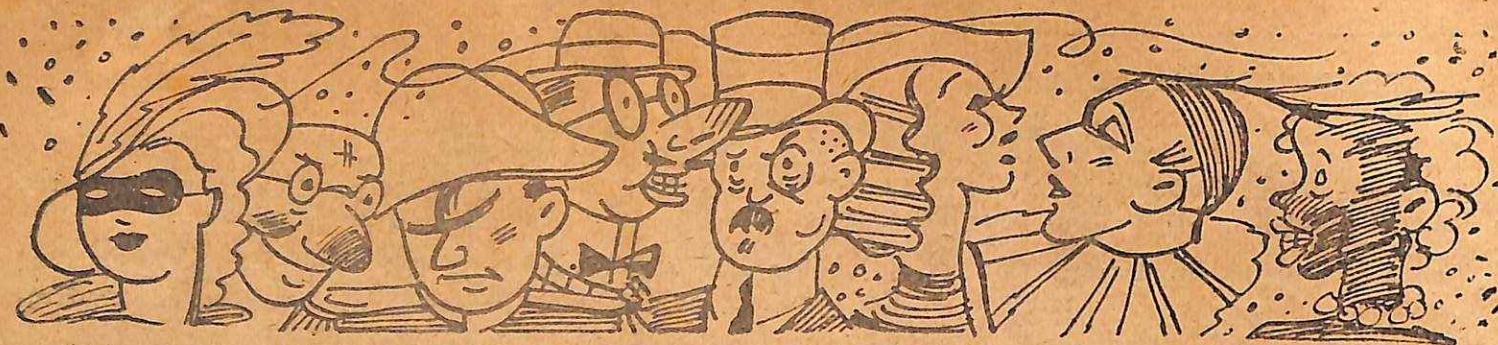
ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

ΖΗΤΕΙΤΑΙ υπηρέτρια διά νά υφείξη την κυρίαν της.
Συστάσεις απαραίτητοι.
ΖΗΤΕΙΤΑΙ βραδυγλωσσός διά την θέσιν καθηγητού
της άπαγγελίας. Μισθός ίκανοποιητικός.
ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ αναγνώσται διά τά νέα σουρεαλιστικά
ποιηματα.
ΠΩΛΕΙΤΑΙ οικόπεδον διά τούς νέους ποιητάς και
συγγραφείς. Τό π ο ν εις τούς νέους.
ΠΩΛΕΙΤΑΙ ψυγείον εις τμήν ευκαιρίας, κατάλληλον
διά την θέρμανσιν πολυτελούς διαμερισματος.
ΠΩΛΕΙΤΑΙ έστιατόριον λόγω άποχωρήσεως των πε-
λατών.
ΝΕΟΣ αγράμματος, διαθέτων ώρας, ζητεί νά παρα-
δίδη μαθήματα επί μετρία άμοιβή.
ΚΥΡΙΑ εθρισκομένη εις τό τραμ ζητεί θ έ σ ι ν.

Τό πιο σπαρταριστό βιβλίο της εποχής είναι τά:

„ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ"

Ζητήσατέ το από τά βιβλιοπωλεία και από τά
πρακτορεία έφημερίδων «Σπύρος Τσαγγάρης»

ΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΟΥ ΕΙΚΟΣΙΤΕΤΡΑΩΡΟΥ ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

Ο ΧΑΡΤΟΠΟΛΕΜΟΣ

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, 8 Μαρτίου.— Οι «Τάιμς» σχολιάζοντας εν κυρίω άρθρω την ευθυμιά των 'Αθηναίων εκφράζουν την ελπίδα ότι ο χαρτοπόλεμος θα λήξη ένωρίς και ότι ο ύπνος θα παραταθῇ μέχρι της καθαρᾶς Τρίτης.

Ἡ ἰδία ἐφημερίς δημοσιεύει ἀνταπόκρισιν ἐξ Ἀθηνῶν περὶ τῶν νέων χορῶν οἱ ὅποιοι ἐχαρκτηρίσθησαν ὡς «δ ι α β α σ ε ι ς π ε ρ ῖ ν» καὶ ἐτέθησαν ὑπὸ τᾶς διαταγᾶς τῆς Τροχαίας κινήσεως.

ΤΑ ΠΕΡΙ ΕΠΙΣΤΡΑΤΕΥΣΕΩΣ

ΠΑΡΙΣΙΟΙ, 8 Μαρτίου.— Τὸ Πρακτορεῖον Χαβάς πληροφορεῖται ὅτι αἱ φήμει περὶ γενικῆς ἐπιστρατεύσεως δὲν ἀνταποκρίνονται εἰς τὴν ἀλήθειαν. Ἀληθὲς εἶνε μόνον —προσθέτει— ὅτι ἐν Ἀθήναις ἐκλήθησαν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ ἐορτασμοῦ τῶν ἀποκρῶ 10 ἡλικίας ἀπὸ 20—30, ἀλλ' οὐδεὶς μέχρι τῆς στιγμῆς αὐτῆς προσήλθε πρὸς κατὰ τὰς εἰς τὰ κέντρα διασκεδάσεως, πλὴν τῶν κριθέντων ἱκανῶν διὰ βοηθητικὰς ὑπηρεσίας.

ΗΡΕΜΙΑ ΕΙΣ ΤΑ ΜΕΤΩΠΑ

ΡΩΜΗ, 6 Μαρτίου.— Ὁ ἐν Ἀθήναις ἀνταποκριτὴς τοῦ «Ταχυδρόμου» τηλεγραφεῖ ὅτι μεγάλη ἡρέμια παρατηρεῖται εἰς τὰ μέτωπα τῶν Ἀθηναίων γλεντζεδῶν παρ' ὅλην τὴν συρροὴν τῶν ρυτίδων. Γνωστὴ προσωπικότης τῶν καμπαρὲ προέβη χτετικῶς εἰς θαυρημάντους ἀνακοινώσεις. Κατὰ τὰς ἀνακοινώσεις αὐτὰς προβλέπονται σοβαρὰ γεγονότα διὰ τὴν Μεγάλην Σαρακοστήν, ὅποτε ἄρχεται ἡ νηστεία. Ὁμοίως πληροφορίας μεταδίδει καὶ τὸ Πρακτορεῖον Χ α λ θ ᾱ ς.

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, αὐθημερόν.— Τὸ Πρακτορεῖον Ρώυτερ πληροφορεῖται ὅτι τὰ ἐφετεινὰ ἀποκριτικὰ ἀστεία εἶνε ἐνδεχόμενον νὰ προεῖς τὰ Βαλκάνια, ὅποτε κατ' ἀνάγκην ἡ προσοχὴ τῶν Ἀθηνῶν θὰ στραφῇ πρὸς τὴν ἀνατολικὴν λ ε κ ᾱ ν ῆ ν τῆς Μεσογείου.

ΑΦΘΟΝΟΣ ΠΤΩΣΙΣ ΧΙΟΝΟΣ

(Υπάρχουν ἀνθρώπινα θύματα)
ΑΘΗΝΑΙ, 8 Μαρτίου.— Κατὰ πληροφορίας αὐθεντικῆς πηγῆς νέα θεατρικὴ ἐπιθεώρησις

παρεδόθη εἰς ἓν ἐκ τῶν γνωστῶν θεάτρων. Λόγω τῆς ἀφθόνου πτώσεως τῆς χιόνος, αἱ συγκοινωνίαι μετὰ τοῦ πνεύματος διεκόπησαν. Ὑπάρχουν πολλὰ θύματα μεταξὺ τῶν θεατῶν. Μόλις κατάρθωσε νὰ σωθῇ διὰ λέμβου ὁ Ἀντώνης ὁ θαρκάρης ὁ σερέτης.

ΑΘΗΝΑΙ, αὐθημερόν.— Τὸ Πρακτορεῖον «Τὰς» μεταδίδει ὅτι πολλοὶ εὐθυμογράφοι ἐκήρυξαν χιονοπόλεμον ἐναντίον τῶν ἀναγνωστῶν τοῦ «Φανού». Εἰς τὰς διαμαρτυρίας τοῦ ἀναγνωστικοῦ κοινοῦ, αἱ εὐθυμογράφοι ἀπήντησαν ὅτι ἀκολουθοῦν τὸ εὐαγγελικὸν ρητόν: «Ὁ ἔχων δύο χ ι ὁ ν α ς πρέπει νὰ δίδῃ τὴν μίαν».

ΝΕΑΙ ΚΑΤΑΒΥΘΙΣΕΙΣ

ΡΩΜΗ.— Ἀγγέλλεται ἐξ Ἀθηνῶν ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν Κ α ρ ν α θ ᾱ λ ι χωρητικότητος 3.000 τόνων με φορτίον σερπαντίνας, προσέκρουσεν εἰς τὴν ν ᾱ ρ κ ῆ ν τῶν Ἀθηναίων καὶ ἐβυθίσθη.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

ΤΟ ΧΘΕΣΙΝΟΝ ΔΥΣΤΥΧΗΜΑ

Συνδρομητὴς τοῦ τηλεφώνου θελήσας νὰ εἴρῃ τὸ ὄνομα καὶ τὸν ἀριθμὸν γνωστοῦ ἱατροῦ τῶν Ἀθηνῶν ἀπωλέσθη ἐντὸς τοῦ τηλεφωνικοῦ καταλόγου. Αἱ μέχρι τοῦδε προσπάθειαι πρὸς ἀνεύρεσιν τοῦ ἀπολεσθέντος ἀπέβησαν μάταιαι.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ

Τὸ ἀνευρεθὲν ἄγαλμα τοῦ Ξενοφῶντος κατ' ἄλλους μὲν ἀνήκει εἰς τὸν υἱὸν τοῦ Ξενοφῶντος, κατ' ἄλλους δὲ εἰς τὸν γαμβρὸν του. Ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ ἄγαλμα εἶνε εἰς ἀθλίαν κατάστασιν, σχεδὸν κατεστραμμένον, συμπεραίνειν τινὲς ὅτι τὸ ἄγαλμα αὐτὸ παριστάνει μᾶλλον τὸν Ξενοφῶντα εἰς τὰς χεῖρας ἐπιμελοῦς μαθητοῦ...

ΔΗΛΩΣΙΣ

Ἡ δεκαεξαετής δεσποινὶς Νίτσα Υ. προσελθοῦσα εἰς τὰ γραφεῖα μας μᾶς παρεκάλεσε νὰ δημοσιεύσωμεν ὅτι αὐρίον τὴν 6 ½ μ. μ. θὰ προβῇ εἰς ἀπόπειραν αὐτοκτονίας εἰς τὸν Β. Κήπον καὶ παρακαλεῖ νὰ τὴν ἐμποδίσουν.

α) Ἑλληνικὴ Βιβλιοθήκη Ἀθηνῶν

(Ἀρχαῖοι Ἑλληνες Συγγραφεῖς Δημοτράκου). Ἐπιμελεῖα τῶν καθηγητῶν τῆς Κλασσικῆς φιλολογίας τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν Σκάσση, Πεζοπούλου, Χατζῆ, Καπνουκάγια, Σταματάκου.

Ἐκυκλοφόρησαν:

- 1) Ξενοφῶντος Ἑλληνικά (4ος τόμος τῆς Βιβλιοθήκης).
- 2) Ἡρόδοτου 1ος τόμος (3ος τῆς Βιβλιοθήκης) σελ. 400 χρυσόδετος δρχ. 140 Ἱστορικοὶ Χάρται Καρολίδου: Ἡ Ἀρχαία Ἑλλάς, τὸ Περσικὸν Κράτος κατὰ τὸν δὸν π.Χ. αἰῶνα. Τὰ ἀρχαῖα ἀνατολικά Κράτη (Ἀσσύριοι, Βαβυλώνιοι, Αἰγύπτιοι κλπ.).
- 3) Πλουτάρχου 2α ἔκδοσις (2ος τόμος τῆς Βιβλιοθήκης).
- 4) Θουκυδίδου 4η ἔκδοσις (1ος τόμος τῆς Βιβλιοθήκης).
- 5) Τὸ χρονικὸν τοῦ Μορέως (Φραγκοκρατία) (5ος τόμος τῆς Βιβλιοθήκης).

Πρῶτην φορὰν στὴν Ἑλλάδα ἔκδοσις Ἀρχαίων Ἑλλήνων Συγγραφέων κυκλοφοροῦν εἰς ἐπανειλημνῆς ἐκδόσεις. Αὐτὸ μαρτυρεῖ ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν Κοινὸν ἐξετίμησε δέοντως τὴν ἐργασίαν τῆς ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΘΗΝΩΝ.

Ὁ Δημοτράκος ἐπιμένων νὰ παρουσιάσῃ ἀλαθῆτους ἐκδόσεις τῶν Ἀρχαίων Ἑλλήνων Συγγραφέων προσέθεσε καὶ συνεργάτας οἱ ὅποιοι θεωροῦν τὰ χειρόγραφα τῶν μεταφραστῶν πρὶν παραδοθῶν ταῦτα εἰς τὸν ἐπιμελητὴν καθηγητὴν τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τὰ τυπογραφικὰ δοκίμια κατόπιν.

Εἰς τὰ ἀθάνατα αὐτὰ ἔργα συνεχίζονται αἱ ἐγγραφαὶ καθημερινῶς εἰς τὸν Ἀρχαῖον Ἐκδοτικὸν Οἶκον Δημοτρίου Δημοτράκου Α. Ε. Πλατεῖα Συντάγματος.

Τιμαὶ ὕ σειράς συνδρομητῶν (ἰδιὰ τοὺς ἐγγραφομένους ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1940). Συνδρομὴ 30 τόμων δρχ. 3.300 ἀνὰ δρχ. 110 μηνιαίως μὲ τὴν παράδοσιν ἐκάστου τόμου.

Δικαίωμα ἐγγραφῆς δρχ. 110 προπληρωτέαι (ἐκ τῶν ἀνωτέρω δρχ. 3.300) συμφηφιζόμεναι εἰς τὸν τελευταῖον τόμον.

Προσέξατε τὰς τιμὰς μ.σ. Συγκρίνατέ τας μὲ ἄλλας. Ὑπολογίζομεν εἰς δραχμὰς 2 ἑκάστον τυπογραφικὸν φύλλον (16 σελίδων) ἀδέτου τόμου. Τὸ ὕλκον τῶν βιβλίων μας τῶν δρχ. 3.300 πληρώνεται εἰς ὅμοιαις περιπτώσεσι δρχ. 10.000—15.000.

Πληρώνομεν δραχμὰς 25 ἑκάστον λάθος κειμένου, εἰς τὸν πρῶτον ὁ ὁποῖος θὰ μᾶς τὸ ὑποδείξῃ.

β) Νέα Βιβλία

6) Λαϊκὴ Ἀστρονομία Φλαμιαίων βραβευθεῖσα ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας δρχ. 200 (φυλλάδια 66). Πολυτελὴς ἔκδοσις δρχ. 250. Χρυσόδετος πλέον δρχ. 80. Εἰς τὰς ἑπταρχίας δρχ. 20. Οἱ κατὰ φυλλάδια ἀγορασταὶ ἡμποροῦν νὰ τὰ ἀνταλλάσσουν μὲ τὸμον πληρώνοντες τὰ ἐλλείποντα φυλλάδια κλπ.

7) Ὁμοίωσις ἀνεξάντλητος ποιικιλία διακρίνει τοὺς κόσμους! Ἐπὶ τῆς Σελήνης ὑπάρχουν 12 ἡμερονύκτια τὸ ἔτος. Εἰς τὴν Γῆν ἔχομεν 365 ἡμέρας! Ἐπὶ τοῦ Κόσμου περικεῖται 25.217 ἡμέρας. Ἀλλὰ τί νὰ εἰπωμεν περὶ τοῦ Ποσειδῶνος, τοῦ ὁποῖου ἑκάστον ἔτος διαρκεῖ 165 ἡμέτερα ἔτη; Ἐὰν ἡ βιολογία ἐκεῖ εἶναι ἀνάλογος μὲ τὴν τῆς Γῆς, διαρκεῖ 20 ἔτη, ἀπὸ μνηστευθεῖσα, εἰς 3300 γήνια ἔτη. Ὑπῆψε σύγχρονος, καὶ ἴσως φίλη τῆς Ἑλένης τοῦ Μενελάου! Ληθαργικὴ μνηστὴρ, δὲ νυμφευθεῖ μετὰ 300 ἔτη 400 ἔτη τὸν νέον τῶν ὀνείρων τῆς!

Μὲ τοιοῦτο χιῶμος ὁ Φλαμιαίων κατορθώνει νὰ κἀμνη νὰ ἐννοῦν καὶ ἀνθρώποι μὲ μὴ γινώσκοντες ἀνθρώπων τὰ: πῶς μετροῦν τὰς ἀποστάσεις τοῦ Ἥλιου καὶ τῶν Ἀστέρων καὶ πῶς εὐρίσκουν τὸ βάρος καὶ τὴν ὕλην ἀπὸ τὴν ὅποιαν οὗτοι ἀποτελοῦνται κλπ.

8) Ὁ προσφιλέστερος σκοπὸς μου, γράφει, εἶναι νὰ καταστή τὸ βιβλίον τοῦτο ὅσον τὸ δυνατόν λαϊκότερον, χωρὶς νὰ παύσῃ νὰ εἶναι καὶ μέχρι τῶν ἐλαχίστων ἀκριβὲς διὰ τὴν ἀνθρωπίνην πλάνην ἐπὶ χιλιάδας ἑτῶν ὡς πρὸς τὴν φύσιν τῆς Γῆς καὶ τὴν σύστασιν τοῦ Σμπάντος.

9) Μέγα Λεξικὸν Ἑλληνικῆς Γλώσσης Δημοτράκου τόμος 6ος δρχ. 420. Χρυσόδετος δρχ. 520. Εἰς τὰς ἑπταρχίας πλέον δρχ. 80, ἀπὸ τὴν 1. μείζοντι ἔως τὴν 1. προβάλλω. Οἱ κατὰ φυλλάδια παλαιοὶ ἀγορασταὶ τῆς ἐφημερίδος Νέος Κόσμος καὶ οἱ νεώτεροι ἡμποροῦν νὰ ἀνταλλάσσουν τὰ φυλλάδια μὲ τόμους πληρώνοντες τὰ ἐλλείποντα φυλλάδια κλπ.

10) Ἱστορία Οὐέλς βραβευθεῖσα ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας (τόμος Α' φυλλάδια 45) δρχ. 140. Ἐκδόσις πολυτελὴς δρχ. 180. Χρυσόδετος πλέον δρχ. 80. Εἰς τὰς ἑπταρχίας πλέον δρχ. 20. Τὸ ἔργον εἶναι ἀποτελὲς περιλαμβάνον τὴν ἱστορίαν τῆς ἀνθρωπότητος ἐπὶ 500.000 ἔτη μέχρι τοῦ Μωάμεθ (630 μ.Χ.). Οἱ κατὰ φυλλάδια ἀγορασταὶ ἡμποροῦν νὰ ἀνταλλάσσουν μὲ τὸμον πληρώνοντες τὰ ἐλλείποντα φυλλάδια κλπ.

11) Οὐέλς δὲν ἔγραψε μόνον γεγονότα καὶ περιγραφὰς μαχῶν, δὲ ὅποια οὐτε μορφῶν οὐδ' αἰσῶν, οὐτε συγκροτοῦνται. Ἐργαζόμενος ἐρευνᾷ καὶ κρίσεις ἐπὶ τῆς ἐξέλιξεως τοῦ ἀνθρώπου, ἡτοῖ ἱστορίαν πολιτισμοῦ.

12) Οὐέλς μελετᾷ τὰ σπράγματα τῆς Γῆς εὐρίσκει τὸν ἀνθρώπου πρὸ 500.000 ἑτῶν, τὸν ἡμάνθρωπον πρὸ 150.000 ἑτῶν, τὸν τέλειον ἄνθρωπον πρὸ 50.000 ἑτῶν. Ἐπειτα παρακολουθεῖ τὴν πρόοδον τοῦ ἀνθρώπου μέχρι σήμερον καὶ βυθίζει τὸ βλέμμα του εἰς τὰ βάθη τοῦ μέλλοντος, προβλέπει τὴν ἐξέλιξιν τοῦ ἀνθρώπου γένους ἐπὶ χιλιάδας ἑτῶν.

13) Ὁ ἀναγνώστης μετὰ τὴν μελέτην τοῦ βιβλίου βλέπει τὸν Κόσμον μὲ τὸ μάτι τοῦ ἐπιστήμονος καὶ τοῦ μορφωμένου.

14) Ὁ Ὀμιλητὴς δρχ. 60 δευτέρον δρχ. 80. Εἰς τὰς ἑπταρχίας ἐπὶ πλέον δρχ. 10. Συλλογὴ ὁμηλικῶν διακεκριμένων ὁμηλικῶν ἐπὶ εὐκαρίᾳ Ἑθνικῶν καὶ Σχολικῶν ἐορτῶν καὶ μνημοσύνων κλπ. Ὁδηγίαι διὰ τὴν σύνταξιν καὶ ἀπαγγελίαν λόγων εἰς διαφόρους περιστάσεις.

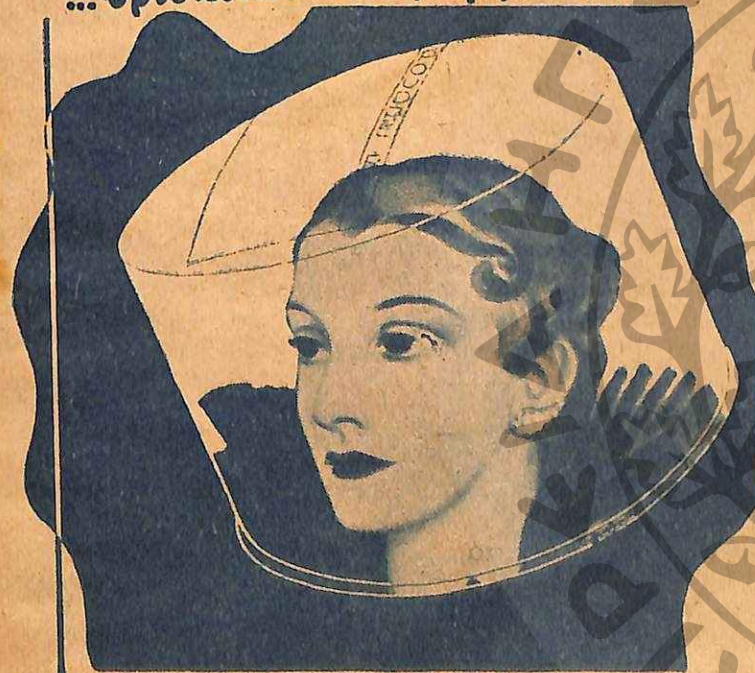
15) Ὁδὴγός τῆς Ὁρθογραφίας ὑπὸ Γκιννοπούλου γυμνασιάρχου δρχ. 60. Εἰς τὰς ἑπταρχίας ἐπὶ πλέον δρχ. 10.

16) Ἐπιστήμων, ὁ φοιτητὴς, ὁ μαθητὴς, ὁ ἑμπορος, ὁ ἐπάγγελμα λαμβάνων ἀνάγκη καθεστῆται νὰ προσφύγῃ εἰς ἓνα βοήθημα δι' ἀπορίας ὀρθογραφίας. Ὁ ΟΔΗΓΟΣ αὐτὸς λύει καὶ διδάσκει καθεστῆται ὀρθογραφικὸν ζήτημα ποὺ παρουσιάζεται καὶ ἀναπληροῖ τὸν καθηγητὴν.

ΑΡΧΑΙΟΣ ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΥ Α.Ε.

Ἀθῆναι - Κεντρικόν: Ἀλθαίας 4 - Πρατήριον: Πλατεῖα Συντάγματος.

Μία σ'ένα κυτρί πούδρα Rea...
...βρίσκεται ἡ ομορφιά σας...

ἡ πούδρα Rea εἶναι
προϊὸν τῆς Ἀρωματοποιίας Cana.
Υπάρχει εἰς 9 σταθεροὺς χρωματισμοὺς
καὶ πωλεῖται σ' ὅλα τὰ καλὰ καταστήματα.

NYXTA
χωρὶς
ξημέρωμα

BLAUPUNKT RADIO

Τὸ Ραδιόφωνο
ποῦ ἐνεργεῖται
νὰ ἀποκτήσῃ
κάθε
φιλόμουσος

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ
ΓΑΛ. ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΚ ΜΗΤΡΩ
ΜΑΝΩΛΑΚΙΑΔΗΣ - ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ
ΠΑΤΗΣΙΩΝ 28 - ΑΘΗΝΑΙ - ΤΗΛ. 30.022

Ο ΦΑΝΟΣ

ΠΩΣ ΘΑ ΕΙΣΕΛΘΗ. Η
ΑΝΟΙΞΙΣ ΤΟΥ 1940

